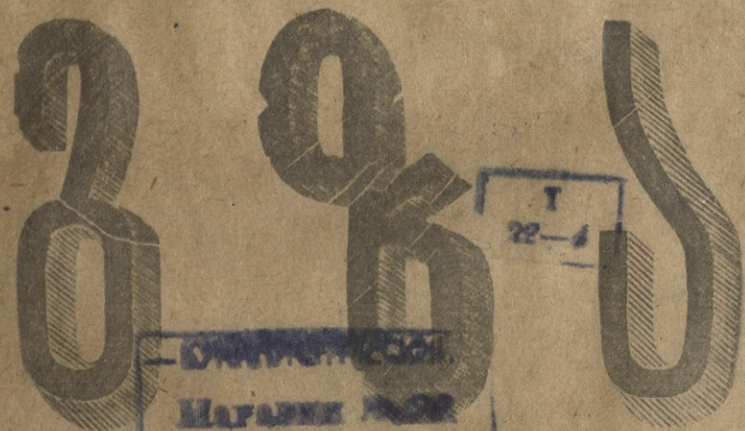

თავისუფალი

საქართველოს
საქართველოს
საქართველოს

№ 11

1-50

თბილისი, ორშაბათი, 17-მარტი 1919 წელი.

№ 11

დაფუძნებული კრება

12 მარტს, დღის 12 საათზე გაიხსნა საქართველოს დამფუძნებელი კრება. კრება გახსნა უზენესმა დეპუტატმა სილ. ჯიბლაძემ, რომელიც ითვლება სოციალ-დემოკრატიის პიონერად საქართველოში.

დღი ხნის ოცნება, ნატურა შრომელი ხალხის აღსრულება დამფუძნებელი კრება დღეს ფაქტია ჩვენში.

12 მარტს მთელი საქართველო დღესასწაულობდა ამ დიდ დღესასწაულს.

12 მარტი ისტორიული დღეა ჩვენს ცხოვრებაში. ამ დღეს დაკანონდა საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტი, დაკანონდა ჩვენი დემოკრატიული რესპუბლიკა, გამოცხადებული იქნა ჩვენი ჰერალდიკი, დავაყვარებულათ და ჩაიწერა ის ევროპის კულტურულ სახელმწიფოთა რიცხვში.

ამ დღეს განსაკუთრებით ბედნიერათ რაცხდა თავის თავს ჩვენი დემოკრატია, რომელმაც ჩაუყარა მტკიცე საფუძველი დემოკრატიულ წესწყობილებას ჩვენში.

მუშათა კლასმა შესძლო ჩვენში რევოლუციის მონაპოვართა დაცვა, მისმა გონიერებამ, სწიფებამ და გამოცდილებამ გადაარჩინა ჩვენი მხარე განსაცდელს და დაღუპვას. 12 მარტს შეკრებილი დამფუძნებელი კრება კი გვირგვინია დღი ხნის შრომისა და რამდენიმე წლების განმავლობაში რევოლუციონერ ბრძოლის.

დამფუძნებელი კრება, ეს ის ძვირფასი სასყიდელია, რომელიც ჩვენში დემოკრატია მიიღო დღი ხნის ბრძოლის შემდეგ.

მაგრამ ამით საქმე არ დასრულებულა. ჯერ კიდევ ბევრი საქმეა გასაკეთებელი. დამფუძნებელ კრებას უნდა მხარის დაქერა, გამაგრება, დახმარება. დამფუძნებელი კრება, ეს ის ცენტრია, რომლის ირგვლივ მკიდ-

როთ უნდა იყოს შემკრებილი ჩვენი დემოკრატია, და ამით მისცეს შეძლება მას ცხოვრებაში გაატაროს ყველა ის კანონები, რაც საჭიროა ხალხისთვის.

დამფუძნებელ კრებას, რომლის დიდ ღმრავლესობას შრომელი კლასის წარმომადგენლები შეადგენენ, რასაკიოველია ბევრი მუშაო ჰყავს. თუ დამფუძნებელ კრებას არ დაუქორა ხალხი დემოკრატიაში, ის დაჩაჩანადდება. დაიკრავს გზიგზნას და აი მაშინ დადგება ის დრო, როცა შრომელი კლასის მტრები შეუდგებიან თავის დიდ სასწაულს.

ისტორიამ იცის ასეთი ფაქტები. 1879 წლის რევოლუციამ საფრანგეთს მისცა დამფუძნებელი კრება, მაგრამ მას ვერ გაუძივარა ზურგი პარლემენტარიატმა და ამიტომ ის დამარცხდა, რის შემდეგ ბურჟუაზიამ წაართო მუშათა კლასს მოპოვებული უფლებანი და თვითონ ჩაიგდო ხელში ძალაუფლება.

დამფუძნებელი კრება ჩვენში შრომელი კლასის ბრძოლითა მოპოვებული. ის ნაყოფია აუარებელი მსხვერპლის რევოლუციის სამსხვერპლოზე. და ამ სისხლით მოპოვებულ უზენეს ორგანოს უნდა გაუზიაროს ზურგი იმევე შრომელმა მასამ, რომ დამფუძნებელმა კრებამ განხორციელოს შრომელი კლასის იდეალები.

დაფუძნებული კრების გახსნა

დიდებული დღეა 12 მარტი. ეს დღე ჩვენთვის, საქართველოს დემოკრატიისთვის დაუვიწყარია.

ამ დღეს დაიწყო დიდ რუსეთის რევოლუცია...

ამ დღეს გაიხსნა საქართველოს დამფუძნებელი კრება...

ამ დღეს სამდიდო დემოკრატიული წესით არჩეულმა, ხალხის წარმომადგენლებმა

მააწერეს ხელი საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტს.

ამ დღეს მიღწეულ იქნა მიზანი საზღვრადი სურვილისა და მისწრაფებისა.

შეადგ. 12 საათზე შეკრება ამხანაგმა სალაბისკრთ ჟილადემ გახსნა ეს პირველი დამფუძნებელი კრება.

ჩვენმა წევრებმა—სე დაიწყო ამ ჟილადემ და ჯალარა წევრზე მიიღო ხელი—გამხად. შე დინსა ამ დიდებულ ერადობის გახსნისა უწყოლია ჩვენი სიხარული. ჩვენი აღფრთოვანება.

ჩვენი ბრძოლით პირველად შეიქმნა ამ დამფუძნებელი საქართველოს წარმომადგენელი.

სალამი დიდ ბრატანეთს—ამ დემოკრატიის და თავისუფლების სამშობლოს.

სალამი საფრანგეთს—ამ რევოლუციის სამშობლოს.

სალამი დიდ ამერიკის რესპუბლიკებს—სალამი ჰატარა შევიცარას, ამ ბუდეს სამშობლოს ყველა დიდებულთა და დემნადსა.

სალამი რუსეთის ყველა ერებს.

შეგობრული სალამი მეზობელ ადვრებიანს და სომხეთს.

სალამი მთელთა რესპუბლიკას.

სალამი ზღაწიკეთის წარმომადგენელთ.

სალამი ჩვენს მთავრობას.

სალამი ჩვენს წინამძღვალს ნოე ჟორდანიას...

უკლავ ამ მისდებებს თან მოსდევდენ მქსარე ტაშის ტემა და ოცადებთ დეპუტატების და დამსწრე საზოგადოების თვსზე წამოღობით...

„ღირსეულთ ჩატარა ჩვენმა მთავრობამ ეს არა ჩვეულებრივი მოვალეობა, რომელიც მას დააკისრა არა ჩვეულებრივმა მოვალეობამ...

ბნო, დამფუძნებელი კრების წევრნი! კეთილი იყოს თქვენი აქ მობრძანება, აქ ამ სხლში, რომელსაც წინათ ხალხის მტრები ჰატრონიდენ.

თქვენ უნდა აკოთ, ააშენოთ ახალი საქელმეიფო.

დღეს ჩვენ განვიცდით სერიოზულ მო-

შენს. ჩვენ ვცხადებთ განსაკუთრებულ პირებში.

ჩვენი მერანი—მოძრაობა სადაც მაგაქსებს.

ინგრევიან სახელმწიფოები...

ამსხვერპიან ტანტეი მირანსებულთა...

რა დაგვარეთ და რა შევიძინეთ ჩვენ ამ საერთო კრალში?

დავარგეთ წველა და ვრუდვით მისაგონარი თვითმზერებულთა, რომელმაც მშრომელი ხალხი დადგუპის კარშილი მიიყვანა.

ბედნიერია ახალი თავობა, რომელსაც არ უკრძნია ეს ძველი ჩრევა ალკა.

დასკრა ძველი წესწყობილებას მარა მარტო დაწვრთვა როდი კმარა.

საჭიროა ამ ძველ ჩანგრევეზე ახალის ატება.

აი დამფუძნებელი კრების სამუშაო...

დამფუძნებელმა კრებამ—ამ გვირგვინმა რევოლუციისამ უნდა დაამტკიცოს, გაამაგროს მონაზფარი თავისუფლებანი.

ოქტომბრის გადატრიალებამ უესკრულში გადასროლა რუსეთის დემოკრატია და მისი დამფუძნებელი კრება.

ჩვენმა დემოკრატია გადარჩინა ეს ჩვენი ჰატარა ნავი—ეს ჩვენი ჰატარა მხარე დამხობა-განადგურებას და მოიყვანა აი აქ სამშეიდობში—ამ დამფუძნებელ კრებამდე...

მამ გაწიოთ კიდევ ამ სწორი, სამართლიანი გზით.

მონაზფარს შენარჩუნება უნდა.

სახელი და დიდება ჩვენს მოღვაწეებს, რომლებმაც ამ არეუ-ღარევაში სისწორით ატარეს სახელმწიფოს საქმე.

სახელი და დიდება ჩვენს სახალხო გარდასა და ჯარს—ჩვენი ნამდიდო შეილებს.

ჩვენი ხალხი, ჩვენი დემოკრატია არ დაიღუპება და არც დაღუპვას ასე ტანჯვით მონაზფარ თავისუფლებას...

ამ სიტუვებით მიმართა კრებას საღ. ჟიბლადემ.

აქ კრებამ აირჩია თავმჯდომარე ამხანაგი კარლო ჩხეიძე, რომელიც დღეს საზღვარ გარედ იმყოფება, ხოლო მის მოადგილეთ ამს. ალექსანდრე ღომთათიძე.

ახლად არჩეულმა თავმჯდომარემ მადლო-

ბა გადაუსადა კრებას ამ დიადი პატრიარქის-
მისა და ნდაბისთვის და მოკლე, მარა ში-
ნაარსიანი სიტყვის შემდეგ წაიკითხა საქარ-
თველად დამოუკიდებლობის აქტი, რომელ-
ზეც დამოუკიდებელი კრების წევრებმა ხელი
მიაწვეს.

შემდეგ გადადგულ იქნა მთელი კრების
სურათი. შემდეგი კრება დაინიშნა ორი
დღის შემდეგ და ასე დამთავრდა ამ დიდ-
ბული დღის კრება პარლამენტში.

ორი დღე სიტყვა ახლა ქუჩაზე—თვით
ხალხზე.

აქ სურათი გადაე უკეთესი, საუფრადლე-
ბი, მრავალმნიშვნელოვანია.

დიდიდახვე იწვეს სხვა და სხვა ორგანი-
ზაციებმა დროშებით, სიმღერით, მუსიკით
—სასახლისკენ დენა.

დიდებული სასახლისათა.

დიდი, პატარა თესზე დგას.

თვით ინგლისელი ჯარის კაცებიც გან-
ცვიფრებულ თვალს გვადგენენ.

ამოდენა ხალხი—ამოდენა დროშები.
სიმღერა, მუსიკა... რევოლუციის შემდეგ
ადარ უნახავს თბილისის ქუჩებს.

ეს სასახლა ამ ინგლისელ და ინდო-
ელებსაც კი გამოადიკებს — ახუნჯობს
ერთი ამხანაგი.

თბილისი პარიზის როდეს ხამაშობს
დღეს—ესენი რომ სამშობლოში დაბრუნ-
დებიან იქ „დეკაბრისტების“ მსგავს რამეს
შთახდენს—უმატებს მეორე ამხანაგი.

სასახლის წინ ქუჩაზე მიდიანინერები
მწობრათ არიან დამწვრდებულნი. ისინი
მუშათა ორგანიზაციებს სახლში აძლევენ.
დიდებული სასახლისათა. აი სად არის დამ-
ფუქსიკელი კრების ძალა—სიდიადე. მას
მუშა ხალხი გვერდში უდგას, ასეთი დამ-
ფუქსიკელი კრება ბურჟუა რევოლუციისა
მას გერაფერა დასძლევენ... გერაფერა მოე-
რევა...

აუარებული თვადები სასახლის კარებს
შეჭეულებს.

დროშებს ძლიერი ქარი ძაღზე აფრია-
ლებს...

კრება როგორღაც გავრცელდა... ამხანა-
გები გარდა—ქუჩაში დაიდაღნენ.

აი სამის ნახევარზე სასახლის კარებიდან
დამოუკიდებელი კრების წევრნი გამო-
დიან.

ხალხის შეიღნი ხალხს უერთდებიან.

საერთოდ დღესასწაულია.

ხორვლად აქ ღანჯაკობს ნოე რამიშვილი,
მერე სიღ. ჯიბლაძე, ად. დომთათიძე.

გაუმარჯოს დამოუკიდებელ კრებას.

გაუმარჯოს საქართველოს რესპუბლიკას,
გაუმარჯოს სოციალიზმს—გრგვიზავს ხალ-
ხი.

ს. დოლიძე.

„მესამე ინტერნაციონალი“

მოსკოვში გაიხსნა მთელი ქვეყნის
კომუნისტურ პარტიათა წარმომადგენ-
ლების ყრილობა, რომელმაც უნდა
საძირკველი ჩაუყაროს „მესამე ინტერ-
ნაციონალს“.

აქ შეიკრიბნენ წარმომადგენლები,

როგორც ევროპის სახელმწიფოსაგან,
ისე აზიისაგან.

რუსეთის ბოლშევიკები ამ ყრილობა-
სა დიდ მნიშვნელობას აძლევენ და
იღებენ 1864 წლის ლონდონის
კონფერენციას, სადაც ჩაყარა საძირ-
კველი პირველ ინტერნაციონალს.

კომუნისტები ფიქრობენ, რომ მო-
სკოვის ყრილობა ჩაუყარს საძირკველს
ახალ ინტერნაციონალს.

ლენინი საჯაროთ და სიხარულით
აცხადებს, რომ „მესამე ინტერნაციო-
ნალის მოღვაწენი ჩქარა იხილავნენ
მთელი მსოფლიოს საბჭოთა რესპუბ-
ლიკას.“ ლენინი ფიქრობს, რომ 24
საათში განახორციელებს პროგრამა—
მაქსიმუმს.

ნამდვილათ კი მოსკოვის ყრილობა
უმზადებს მსოფლიოს ახალ ცენტრს,
ახალ უბედურებებს.

ჩვენს თვალწინაა რუსეთი.

რას გვეუბნება რუსეთის მაგალითი?
დიდი რევოლუციის იდეალები კი
ხანია დასამარცხ ავანტიურისტებმა და
ხალხს მოანატრეს ნიკოლოზის მათ-
რახი.

დამფუძნებელი კრება, ხალხის სუ-
ვერენული ნება, რაიც ათეული და
ასეული წლების განმავლობაში ითვ-
ლებოდა ოცნებათ, უკვე ჩაკლეს ხალ-
ხის გულში უბასუხისმგებლო პოლი-
ტიკისგან.

რუსეთი გავრანდა, დაიგრა, დაი-
ღუბა სამოქალაქო ომის ცეცხლში და
დღეს ის წარმოდგენს ჯოჯოხეთს,
ათასგვარი ფორტებით აჭრელებულს.
ბუღს. ეს ქმნეს რუსეთში ბოლშევი-
კებმა.

რას ვხედავთ გერმანიაში?

აქაც იგივე რუსეთი, იგივე გულის
მომცვლელი მოვლენანი.

სისხლის წვიმა, სამოქალაქო ომის
ფორტები, წარმოების დაცემა, რკი-
ნის გზების შეჩერება, გადამუშავლი
ქალაქები, ხოცვა-ჟლეტა...

ეს ქმნეს სპარტაკელებმა, ბოლშე-
ვიკების ძმებმა.

დღეს ეს „გმირები“, რომელთა
ერთმა ნაწილმა უკვე დასამარა რუ-
სეთში რევოლუცია, ხოლო მეორე
გაორკეცული ენერგიით უთხრის სა-
მარცხ რევოლუციას გერმანიაში,—
დღეს ეს სახელოვანი „გმირები“ იკრი-
ბებიან მოსკოვში და ქვეყანას გაბედ-
ნიერებას პირდებიან საბჭოთა რესპუბ-
ლიკით და უმცირესობის დიქტატუ-
რით.

მარქსის შემოცხვენელნი, მარქსის
გზის ფაქტიურად უარის მყოფელნი,
სოციალიზმის მოღალატენი საბჭოთა
რუსეთის დედა ქალაქში მოსკოვში
თითქო აღდგენას უბირობენ იმ ინ-
ტერნაციონალს, რომელსაც თავს ევ-
ლებოდა ამ ორმოცდა ათი წლის წი-
ნათ მარქსი.

ნამდვილად კი ეს ახალთ მოვლე-
ნილი ბაკუნისტები საფლავს უთხრან

ინტერნაციონალის საქმეს, მათ შეაქვთ
ინტერნაციონალში ისეთი განხეთქი-
ლება, როგორიც ერთხელ შეიტანა
მასში ბაკუნინმა.

მათი ბუნტარული პოლიტიკა, მათი
დიქტატურა უმცირესობის,—ეს ღალა-
ტია ინტერნაციონალის, ღალატია
მარქსის ფილოსოფიის.

მათი ყრილობა ვერ აღადგენს ინ-
ტერნაციონალს, ვერ შეაერთებს სა-
ერთაშორისო მუშათა კლასს. პირ-
იქით, მშრომელ მასსაში ის შეიტანს
და გააღრმავებს იმ განხეთქილებას,
რომელიც ეს ორი წელიწადია ასამა-
რებს რუსეთის რევოლუციის და რო-
მელიც ჯოჯოხეთი მოუზადა რუსეთს.

სა და გერმანიაში დემოკრატიას.

შეგნებული დემოკრატია ყოველ-
თვის მიდიოდა სოციალიზმისკენ დე-
მოკრატიზმის გზით.

ჯერ დემოკრატიული წესწყობილე-
ბის აღდგენა და გამაგრება, ხოლო
შემდეგ სოციალიზმი,—ასე მსჯელობს
შეგნებული მარქსისტი.

კომუნისტებმა კი დაიფიქრეს მარქსის
მოძღვრება, თუმცადა ყოველ ფეხის
გადადგმაზე მარქსის სახელით ფიცუ-
ლობენ, და უნდათ პირდაპირ გადახ-
ტენ სოციალიზმის სამეფოში.

ისინი არ აქცევენ ყურადღებას, არის
თუ არა ამისთვის მომზადებული პირო-
ბები, არის თუ არა ის ნიადაგი, რო-
მელიც მშენიწრათ აქვთ მარქსსა და
ენგელსს დასაბუთებული მეცნიერულ
სოციალიზმის მოძღვრებაში.

და აი ამ უტოპიამ დააქცია რუსეთი.
ეს უტოპია დაღუპავს მთელ ქვეყანას,
თუ „მესამე ინტერნაციონალის“ მო-
ღვაწეებს ექნათ გავლენა სხვა ქვეყ-
ნებშიაც.

და ჩვენ ვფიქრობთ, რომ მოსკოვის
კონფერენციის ლოზუნგები არ ჩაიფ-
ლიან უმნიშვნელოდ იმ ქვეყნებისთვის,
სადაც ეხლა სისხლის წვიმაა.

გერმანია და ავსტრია, სადაც სამო-
ქალაქო ომის ფორტზე იღვრება დღეს
სისხლი სპარტაკელების წყალობით,
არ დარჩებიან უგავლენოდ, მოსკოვის
ლოზუნგები აქ იპოვიან პოზიერ ნია-
დაგს და გაამძლიავენ აგრესიულ
ცეცხლს.

იამ ფასიანი ლოზუნგები აუცილებ-
ლად იპოვიან მშენიწრ ნიადაგს ამ
აბოპოკრიფულ ქვეყნებში. და თუ ის
მოედო მთელ ქვეყანაზე ცეცხლის
ალივით, ცხადია დააქვეითებს მუშათა
კლასს, შეაჩერებს მის წინსვლას, მის
კლასიურ ბრძოლას.

ამ ლოზუნგებს შეაქვთ განხეთქილე-
ბა მუშათა კლასში, ის უმზადებს ნია-
დაგს რეაქციას და უგრძელებს მუშა-
თა კლასს სოციალიზმისაკენ მიმავალ
გზას.

ეს ლოზუნგები კლავენ ძირშივე
სალ, დემოკრატიულ სახელმწიფოს მა-
ცოცხლებულ ძალებს და აბატონებენ
ერთი მუქა ავანტიურისტებს.

აი ამიტომ ვამბობთ ჩვენ, რომ მოს-
კოვის ლოზუნგები ინტერნაციონალის
აღდგენა კი არაა, ანტერნაციონალის,
ინტერნაციონალის, მახვილის ჩაცემა
გულში.

და ის მახვილი, რომელსაც მოსკოვ-
ში შეკრებილი კომუნისტები სცემენ
გულში საერთაშორისო ინტერნაციო-
ნალს, გაცილებით უფრო ბასრია, ვი-
დრე ბაკუნინის მახვილი, ჩაცემული
ახლად აყვავებულ ინტერნაციონალის
გულში ოთხმოციან წლებში. ან
1914 წელს იმპერატორ ვილჰელმის
მახვილი, რომლის შეჩერება ვერ შეეს-
ლო ამ წელს ინტერნაციონალს.

მაგრამ ამ ბასრ, მახვილებს ასე თუ
ისე გადურჩა ინტერნაციონალი. მისი
საქმე, მართალია, ხშირად ფერხდე-
ბოდა, მაგრამ ის არ მომკვდარა, ის
ყოველთვის სდგებოდა ფეხზე და სა-
მკვდრო ბრძოლას უცხადებდა მტრებს.
დღესაც ვერ დაამარცხებს საერთა-
შორისო ინტერნაციონალს კომუნის-
ტების ავანტიურა. და მსოფლიო პრო-
ლეტარიატი, ჩვენ დარწმუნებული
ვართ, დღესაც გამარჯვებული გამო-
ვა ამ სამინელო და უგუნურთაგან გა-
მოცხადებულ ბრძოლისგან.

რ

კონფერენცია რუმინ გზის პარტიების წარმომადგენ- ლებისა

2 მარტის სტოკომა

კულტურულ-განმანათლებელი მუ-
შაობა. ამხ. ბოკერიას მოხსენების შემ-
დეგ იმართება კამათი, რომელშიც
მონაწილეობას ღებულობენ კომალტი-
შვილი, სიხარულიძე, გიორგაძე, უგ-
ლაძე, არველაძე და სხვები. ზოგიერ-
თი ამხანაგები საყვედურს გამოსთქვა-
მენ ცენტრალურ-კულტურულ კომი-
სიის სახელზე. ამხ. უგლაძე ფიქრობს
არ კმარა მარტო საყვედურები. საჭი-
როა ცენტრს რაიონებიც ეხმარებო-
დნ, რადგანაც უამისოთ ცენტრს არა-
ფრის გაკეთება არ შეუძლია. ამხ.
სიხარულიძეს უყვირს, როგორ არის,
მაშინ, როდესაც ცენტრალური კულ-
ტურული კომისია სცემს 6 ათას ცალ
გაზეთს, პროცენტების გამოქვითით
კი ღებულობს 14 ათას მანეთს და
მაინც ზარალს ნახულობსო. ამხ. არ-
ველაძე აღნიშნავს იმ მიზეზებს, რო-
მელიც ხელს უშლიდა კულტურულ
განმანათლებელ კომისიის მუშაობას.

ამხ. ცენტრაძე. კულტურული მუ-
შაობა ჩვენს ერთ უმთავრეს საგანს
წარმოადგენს, კულტურულათ მუშა-
მოსამსახურეების აღზრდა-კავშირის მი-
ზანია. ეს ყველასათვის უდავოა. ხაზი-
დან ჩამოსულ ამხანაგებს არ აკმაყო-
ფილებს კულტურულ ნიადაგზე ჩვენი
მუშაობა, მარა ჩვენ კი კმაყოფილი
ვართ ამ მუშაობით? როგორც ცენტ-

რალური გამგეობის და კულტურულ განმანათლებელი კომისიის წევრი მეტიონ არ მაქაყოფილებს ჩვენი მუშაობა. მართალია ლიანდაგზე უნდა წამოვსულიყავით, აზრთა გაცვლა-გამოცვლა უნდა მოგვედინა, საერთო ძალებით, საერთო მუშაობით ეს საქმე უნდა მოგვეგვარებია. ამის საჭიროებას, ამხანაგებო, ჩვენც დიდი ხანია ვგრძნობდით და ვგრძნობთ დღესაც. ამის შესახებ დადგენილებებიც კი გვაქვს, ამხანაგებიც კი გვყავდა დასახელებული ლიანდაგზე წასასვლელად და იქ მუშაობის საწარმოებლათ, მარა სამწუხაროა ჩვენდა ზნეობითი მხეზების გამო ეს ვერ შეგძენილათ. თქვენ იცნობთ ჩვენ შემადგენლობას, და იმ პირობებს, რომელშიაც უხდებოდა მუშაობა ცენტრალურ გამგეობას. კულტურულ განმანათლებელი კომისიის წევრები ათასწიერ საქმეებით არიან დატვირთულნი. ზოგიერთი მათგანი განსაკუთრებულ რწმუნებულებათა კი იყვნენ დანიშნული სომხებთან ამის დროს, და ეს მოვალეობა დღესაც დაკისრებული აქვთ იმ ამხანაგებს. იმ საქმის მიტოვება მაშინ არ შეიძლებოდა. ამაში მე მგონია, თქვენც დამეთანხმებით. ამხ. სიხარულიძეს აქ პატარა ართმეტრული შეწყობა მოუვიდა. მომხსენებელმა სიტყვა დღეს ჩვენ წათას ცალ გაზეთს ვცეთო, მან აიღო ეს ციფრი და ამაზე ააშენა თავისი ანგარიში.

მ. ათასი გაზეთი იცნო არა თვითონად, არამედ კვირეულად, ასე რომ ციფრულად გამოდის არა 6 ათასი არამედ 24 ათასი ცალი გაზეთი. ნახევარი პროცენტის გამოქვეითით შემოდის 14 ათასი მანეთი, მარტო გაზეთზე კი იხარჯება 16 ათასი მანეთი. ასე რომ თვითონად ვხარჯდებით 2,880 მანეთს. გარდა ამისა ჩვენ ვსცემთ ზოგიერთებს, ამასაც ხომ ფულები სჭირდება. კულტურულ განმანათლებელმა კომისიამ გაითვალისწინა ეს ნივთიერი მდგომარეობა და დახმარებისათვის მიმართა სამასწავლებლო კომიტეტს და ცენტრალურ გამგეობას. ეს დახმარება ჩვენ დღეს უკვე გვაქვს და აწ მე მგონია საქმე უკეთესათ წავა. რეფერატების და ლექციების მოწყობა აუცილებელია. ამ ნიადაგზე კულტურული კომისია უკვე მუშაობს და ახლო მომავალში ვეცდებით მოვაწყოთ როგორც ცენტრში, ისე ლიანდაგზე, და ლექცია-რეფერატების წაითხვის საქმე. აქ ორი უკიდურესობაა. ერთი ბრალს სდებენ რაიონულ გამგეობებს უმოქმედობაში, მეორე კი ცენტრალურ გამგეობას. მე არც ერთს და არც მეორეს არ ვეთანხმები. თქვენ აქ მოსული ხართ არა იმიტომ, რომ ვინმე საბრალდებულო საქმე დასვათ, არამედ იმიტომ რომ ჩვენთან ერთად გამოჩნდა ის გზა და საშუალებები, რომლითაც შესაძლებელი გახდება როგორც კულტურული მუშაობის, ისე სხვა საკითხების მოგვარება და მისი შესაფერისად გადაწყვეტა. მე დარწმუნებული ვარ, ჩვენი თქვენთან შეთანხმებით მუშაობა შესძლებს ყოველ გვარ ხელის შემშლელ დაბრკოლებების გადალახვას. ეს კი ერთად ერთი გარანტია იქნება ჩვენი ნაყოფიერი მუშაობისა.

ამხ. ბოკერია კითხულობს კულტურულ-განმანათლებელი კომისიის სამუშაო დებულებებს. მუხლობრივ განხილვაში მონაწილეობას ღებულობენ: ძიძიგური, კოპალეიშვილი, შენგელია, კუპრაშვილი და სხვ.

უმთავრეს კამათს იწვევს ის, თუვის ხელში უნდა დარჩეს კლუბების საქმე.

ამხ. ძიძიგური მოითხოვს ამ მუხლში შესწორება იქმნას შეტანილი, ის ამას ასაბუთებს სამტრედიის ცხოვრებიდან.

ამხ. კოპალეიშვილი და კუპრაშვილი წინააღმდეგნი არიან შესწორებისა, ესენი აღნიშნავენ ამხ. ძიძიგურის საპასუხოდ. არ არის მართალი, თითქოს სამტრედიის კლუბი მარტო დებოს მუშებისაგან იყოს გაკეთებული. ამხ. ძიძიგურის შესწორება არ იქნა მიღებული.

დიდი კამათის შემდეგ შესწორებებით მიღებულ იქნა მომხსენებელისაგან წარმოდგენილი დებულებები.

სამარხის ქასა.

მოსხენებას ამის შემდარედ აკეთებს ამხ. მ. არველაძე.

მუშათა მოძრაობას ბევრი ფორმა აქვს ორგანიზაციის: პარტიული ორგანიზაცია, პროფესიონალური კავშირები, საავადმყოფო კასები, სამარხი კასები, კოპერატიული ორგანიზაცია და სხვა. განსაკუთრებით დღეს ჩვენში, სადაც კაპიტალისტური განვითარება ჯერ არ არის იმ საფეხურამდის მისული და მასთან სახელმწიფოს მდგომარეობა ფინანსების მხრივ დიდ უნუგვშო პირობებშია, როგორც პირველს, ისე მეორეს არ შეუძლია დაქირავებული მუშა-მოსამსახურეთა მდგომარეობა განსაცდელის დროს მინიმუმამდის უზრუნველ ჰყოს.

ასეთ პირობებში საჭიროა, განსაკუთრებით ჩვენთვის — რკინის გზის მუშა-მოსამსახურეთათვის, თვით ჩვენ შეუდგეთ ისეთ ორგანიზაციის ფორმის შექმნას, რომელიც სიკვდილის, ან რაიმე უბედური შემთხვევის დროს მუშა-მოსამსახურეებს შესაფერ დახმარებას გაუწევს.

მართალია, ჩვენ გვაქვს პროფესიონალური კავშირი, მაგრამ დღევანდელ გართულებულ პირობებში მას არ შეუძლია სიკვდილის დროს მუშა-მოსამსახურეებს დაეხმაროს, იმიტომ რომ ეს არც არის მისი პირდაპირი დანიშნულება: კავშირი ბრძო-

ლის ორგანიზაცია; ის ხელშეწყობს მოსამსახურეთა უწყვეს მუშა-მოსამსახურეთა პოლიტიკური უფლებების დაცვის საქმეს, ცდილობს გააუმჯობესოს მუშა-მოსამსახურეთა ეკონომიური მდგომარეობა და ამავე დროს, რომ მან იღვას თავის თავზე ყველა იმ მთხონელთა დაკმაყოფილება, რომლებიც მოითხოვენ დახმარებას ფულით, მაშინ კავშირის შემოსავალი მთხონელთა ოცი პროცენტსაც ვერ დააკმაყოფილებს, კასაც ცარიელი დარჩება და მისი პირდაპირი მოვალეობაც ვერ იქნება შესრულებული.

მაშ რით შეიძლება ამ მდგომარეობის თავი დაეხსნოთ? როგორ შეგვიძლია დახმარება თანამოსამსახურეებთან ოჯახს დახმარება აღმოუჩინოთ?

ამ დროს ისევ უნდა მივმართოთ ერთ-ერთ ორგანიზაციის ფორმას: ასეთი ორგანიზაციის ფორმა არის შემდეგი: საქართველოს სახანო რკინის გზის მუშა-მოსამსახურეებმა უნდა დაარსონ სამარხი კასა, რომელიც სიკვდილის დროს მუშა მოსამსახურეებს დახმარებას გაუწევს.

უნდა შეიქმნეს ერთ პროცენტის განსახადი, რომელიც იქნება რკინის გზის კავშირის უმთავრეს გამგეობის განკარგულებაში. და როდესაც რომელიმე მუშა-მოსამსახურე გადაიცვლება ცენტრის დადგენილების თანხმად მიეცემა დასამარხათ ამა თუ იმ მუშა-მოსამსახურეს.

კუპრაშვილი წინააღმდეგია ჯამაგირებიდან პროცენტების გადაღების, და წინადადებას იძლევა, რომ თვით მოსამსახურეებმა შექმნან კასები რაიონებში ერთ დროული ფულის შემოტანით.

უგლავე მომხრეა სამარხი კასები მოეწყოს, მხოლოდ წინააღმდეგია 1% ჯამაგირებიდან დაქვრილ იქნას.

იმნაიშვილი წინააღმდეგია მოსამსახურეებს ჯამაგირებიდან პროცენტების სახით რაიმე გამოეკეთათ, ვინაიდან მათ ისედაც ბევრს უქვითავენო. აზრთა გაცვლა გამოცვლის შემდეგ მიღებულ იქნა შემდეგი რეზოლიუცია: პრინციპიულად საჭიროა აღნიშნულ იქნა და გამოითქვას სურვილი მუშა-მოსამსახურეთათვის სამარხი კასის დაარსება გამომუშავებული კასის მთავარი დებულებები გადატანილი იქნება რაიონებში საერთო კრებაზე და თუ მოსამსახურეები დადასტურებენ მას, იმ შემთხვევაში კასა იქნება დაარსებული. შემუშავებულ იქნა შემდეგი დებულებები: დახმარება აღმოეჩინება მოსამსახურის ოჯახს, მხოლოდ მოსამსახურის ოჯახის უფროსის სიკვდილის დროს. თითველ მოსამსახურეს, სამარხი კასის წევრს, გამოე-იცება ჯამაგირიდან ყოველ თვეურათ თითო მანეთი. ცენტრში შეგროვილი ფული გაუნაწილდება რაიონებს, რომლებიც აღმოუჩინებენ დახმარებას სიკვდილის

დროს რაიონში შესაძლებელია რეგების ოჯახებს, გენერალ-მედიკოსს.

თავმჯდომარის წინადადებით ამორჩეულ იქნა ორი კომისია — საექიმო-სასანიტარო და ბინების. ბინების კომისიაში არჩეულ იქნა: უგლავე, ნებიერიძე და გიორგაძე. საექიმო-სასანიტარო კომისიაში: ნინუა, პიპინაშვილი, ცხადაია და სიხარულიძე.

3 მარტის სხდომა.

მოსხენება სასურსათო კომიტეტის მოქმედებაზე.

ბერიუიანი. რკინის გზის არც ერთ დარგში ისე არ არის არეულ-დარეული საქმე, არც ერთი დარგი იმდენ უკმაყოფილებას არ იწვევს მასში, როგორც სასურსათო საქმე. თუ ეს უკმაყოფილება დიდია თფილისში, მით უფრო დიდი იქნება იგი ხაზზედ. სადაც თითქმის ყველა მოსამსახურეები მოკლებული არიან სურსათს. ამ უკმაყოფილების გამო ცენტრალური გამგეობა იძულებული შეიქნა მოეწვია ცენ. გამგეობის, სასურსათო კომიტეტის და მთავარი სარევიზიო კომისიის წევრთა შეერთებული კრება, სადაც უნდა გამორკვეულიყო ურთიერთ შორის დამოკიდებულება, გვეჩვენა ჩვენ ისეთივე კანტროლის უფლება, როგორც სხვა დარგებში თუ პრა. საქმე იმაშია, რომ საქართველოს რკინის გზის მუშა-მოსამსახურეთა პირველ ყრილობის მიერ მიღებულ წესდებაში არ არის მოხსენებული, რომ ჩვენი კანტროლი ვრცელდება სასურსათო კომიტეტზედ და ეს იყო მიზეზი, რომ ჩვენ მოგვესპო საშვალება კანტროლის უფლებისა. არა ერთხელ ყოფილა შეთხვევა, როდესაც ჩვენ მიგვითითებია სასურსათო კომიტეტის ამა თუ იმ სუსტ მხარეზედ, სათავეში მდგომნი თუმცა არა კატეგორიულად, მარა მაინც გაკვირვებულნი იყვნენ, თქვენ რა საქმე გავქვთ, ჩვენ ყრილობამ აგექურვა ერთგვარი ავტონომიური უფლებით, გვყავს სარევიზიო კომისია, ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ ჩვენ ამორჩეულებთან და არა თქვენთანო. ამ არა ნორმალური მდგომარეობის გამო, რომელიც შექმნა ყრილობამ, ამ შეერთებულ კრებაზედ აზრთა გაცვლა-გამოცვლის შემდეგ მიღებულ იქნა დადგენილება, რომ ჩვენი კანტროლი სასურსათო კომიტეტზედ უდავოა, და კანტროლი ჩვენი ხორციელდება მით, რომ ჩვენი ერთი წევრი მუდამ ესწრება სასურსათო კომიტეტის ყველა სხდომას და ამნაირად ჩვენსა და მათ შორის გაიბა ერთი შემაერთებელი ძაღი. სხვათა შორის ამ შეერთებულ კრებაზედ გამოქვეყნებულ იქნა მრავალი აქტები სარევიზიო კომისიისა, საიდანაც ირკვეოდა, რომ სასურსათო საქმეში დიდი არე-დარევა იყო. მიუხედავად იმისა, რომ მოქმედების ასა-

რეზი თითქმის ერთი მესამედამდე შემცირდა, თუ წინადატყობილობა რაიმე გასამართლებელი საბუთი, რომ საქმეების სიბევრის გამო ისინი ვერ უძღვე-ბოდნენ ყველგან სათანადოდ, იმის შემდეგ, რაც ჩვენი გზა გამოიხატება რაღაც 600 ვერსში, მოსალოდნელი იყო, რომ სახლი სიო დაჰბერავდა, მაგრამ, ჩვენდა საუბედუროდ, ჩვენ ამას ვერა ვხედავთ. იგივე უსისტე-მა, იგივე დაუდევრობა. და ყველა ის ბოროტ-მოქმედება, რაც აქნობამდის ხდებოდა ან ეხლა ხდება იმის მიზეზი არის, რომ ერთგვარი პასუხისმგებლობა არ არსებობს სასურსათო კომიტე-ტის აგენტებს შორის. ჩვენ ვხედავთ, რომ შრომის დანაწილება არ არის სწორი, ერთ და იგივე დროს ერთი და იგივე აგენტი არის რევიზორ-ინ-სტრუქტორიც, აგრონომიც, მეწის-ქვილაც და ფულის მომკრეფიც, ან კიდევ რევიზორ-ინსტრუქტორი არის გარეგნის გამგეთ და აი სწორედ ეს არის მიზეზი, რომ როცა ერთ კაცს მრავალ მოვალეობას აკისრებთ ის ვერც ერთს ვერ უძღვება, ბევრ-ჯერ ცენტრი ახდენს ერთგვანკარგუ-ლებას, მისი აგენტები ამ განკარგუ-ლებას არ ემორჩილებიან. მაგ. სასურ-სათო კომიტეტი ახდენს განკარგულებას, რომ ფურნეში ფულები ერთ დღეზედ მეტი არ ინახებოდეს, ეს არ იყო სისტემაში მოყვანილი, რის გა-ნაშთი დღის მოგროვითი ფული გატაცებული იყო უმთავრეს სახელო-სნოს ფურნიდან. სარევიზიო კომისიის აქტებიდან ნათლად ჩანს რა ბოროტ-მოქმედება იყო გამგებელი სხვა-და-სხვა რაიონებში, მით უმეტეს მე-2—9—6. მე არ შეუდგები ყველას წაკითხვას, საილუსტრაციოთ გა-ცნობთ ბ-ნ ცინცაბაძის მოქმედების შე-სახებ, რომელმაც დიდი ზარალი მი-ყენა ჩვენს ისედაც გაღატაკებულ კო-მიტეტს. ამ ვაჟბატონს ჰქონდა ფუ-ლიდ სხვა და სხვა საქონლის სახით წაღებული არა ნაკლებ 330,000 მან. ჩვენ ვხედავთ, რომ ამ კაცმა მარია-მოხისთვის ნახევრიდან ენკენისთვის გასვლამდის ვერაფერი შეიძინა. სასუ-რსათო კომიტეტს ჰქონდა საშუალე-ბა დარწმუნებულიყო იმის უვარგი-სობაში, მიუხედავად ამისა ოქტომბ-რის 4-ში კიდევ ეძლევა 50,000 მან. და ამ ცინცაბაძის წყალობით ჩვენ ვზარალობთ არა ნაკლებ 150,000 მ. ამავე სარევიზიო კომისიის აქტებიდან ჩანს, რომ მრავალი პირი, რომელ-თაც წილი უძვეთ სხვა და სხვა ბო-როტმოქმედებაში, ისევე განაგრძობენ თავიანთ საგმირო საქმეებს. საქიროა რაც შეიძლება ჩქარა სასურსათო კო-მიტეტის შტატის გაწვევდა უვარგისი შტატის ყოლა—აი ქვა-კუთხედი ყო-ველივე ბოროტ-მოქმედებისა. აგრე-თვე არ შეიძლიან თქვენა ყურადღე-ბა არ მივაქციო იმ გარემოებას, რომ

ხაზი მოკლებულია თვითმოქმედების უნარს. ბევრჯერ შეეძლო ადგილობ-რივ ბევრად ნაკლებ ფასებში შეეძინათ საქონელი, მაგრამ, როდესაც ცენტრი პირპლებოდა ნურაფერს შეიძენთო და თვითონაც არაფერს აძლევდა, აი ეს იყო მიზეზი, რომ ხაზი მუდამ უსურსათოდ რჩებოდა. ყველა ჩემი ზემო ნათქვამის შემდეგ მე ცენტრალურ პრ. კავშირის დავალებით საქიროდ მიმავლია განაც-ხადო: რომ ცოტათი მაინც მოგვარ-დეს სასურსათო საქმე, ამისთვის საქი-როა: 1) რაც შეიძლება ჩქარა შემო-ღებულ იქმნას ერთგვარი სისტემა პა-სუხისმგებლობა ყველა აგენტისა და ანგარიშის საღს ნადავზედ დაყენება, 2) შტატის შემადგენლობას მიეცეს ყურადღება, 3) პასუხისმგებლობა მიცე-მულ და გადაყენებულ იქმნას ყველა ის პირი, თანახმად სიგელის დადგე-ნილებისა, რომლებსაც გამოძიების შე-მდეგ ბრალად ედებათ ესა თუ ის ბო-როტმოქმედების ჩადენა.

ათაბეგი. მომხსენებელი ამხანაგი ბერეჟიანი დაემყარა სარევიზიო კომი-სიის. ცნობებს, მას ეგონა, რომ ეგ ცნობები ახალია, ნამდვილად კი სარე-ვიზიო კომისიის აქტი და იქ მოყვა-ნილი ცნობები მეტათ ძველია. რო-გორ შეიძლება ლაპარაკი იმ ცნობებ-ზე, რომელზედაც იქონია გავლილ წელში მსჯელობა რკინის გზის დე-ლეგატთა ყრილობამ და დასლო თავი-სი მსჯავრი? აქ დიდი გაუგებრობა არის მომხსენებლის მიერ. ამით აიხ-სნება, რომ არც ერთი მის მიერ მო-ყვანილი ცნობა არ ეთანხმება საქმის მდგომარეობას. უმთავრესი დებულება მომხსენებლისა, ვითომ სასურსათო კომიტეტი მიდიოდეს ძველი გზით, მოკლებულია ზიარბლეს: ძველი საქ-მის გაუქმების ინიციატორი მე ვარ. ყველაზე ადრე მე მივატყე ყურადღება იმ გარემოებას, რომ რკინის გზის კო-მიტეტების შენახვა ძველი წესით და და ფორმით შეუძლებელი იყო. ჩემ მიერ წარდგენილი სისტემა სასურსა-თო საქმის მოწყობისა ყრილობამ მოი-წონა და მომანდო მე სისრულეში მო-მეყვანა. როგორც ცენტრალური სა-სურსათო კომიტეტი, აგრეთვე მე-როგორც მთავარი რწმუნებული ყრი-ლობისა, ყველაზედ მეტად დაინტერე-სებული ვართ დროთი მოვანდინოთ ლიკვიდაცია ძველი სასურსათო კომი-ტეტისა და ჩამოვყალიბოთ საქმე სი-სტემის მიხედვით, კოოპერატივების ფორმით. ამ საქმეს შეუდგენით დიდი ხანია, ბევრგან დავხურეთ კიდევ რაიონებში არსებული სასურსათო კო-მიტეტი, მაგრამ სამწუხაროდ გამოც-დილი, დახელოვნებული ამ სფეროში მკოდნე პირთა (კოოპერატივების გამ-გეების და მოანგარიშეების) უყოლო-ბის გამო კიდევ ბევრად დაგვიჩა და-სახური სასურსათო კომიტეტები. განა შეიძლება მტკიცება იმისა, რომ ჩვენ კიდევ ძველი გზით მივიღივართ?

ცენტრალურ სასურსათო კომიტე-ტის მოქმედებაზე მსჯელობა შეიძლე-ბა მაშინ, როცა დამთავრებული იქნე-ბა წლიური ანგარიში (მარტის ბო-ლოში). იქ იქნება მოყვანილი ყველა ნაირი ცნობები, რომელთა რაიონმა რამდენი და რა სურსათი მიიღო. ახ-ლა ლაპარაკი ამ საქითზე უნაყოფო იქნება. დიდი უმრავლესობა მუშა-მო-სამსახურისა განიცდის დიდ გაკირვე-ბას, სასურსათო კომიტეტი აკმაყოფი-ლებს მოთხოვნილების ნაწილს, მაგ. ორი სამი გირ. პურის მაგიერ აძლევს ნახევარ გირვანქას, ამიტომ ადვილათ გასაგებია, რომ ამ ნიადაზე მასსა უკმაყოფილოა ცენტრალურ სასურსა-თო კომიტეტის, რომელიც მათ შეხე-დულობით მოვალეა ყველა გააძლოს, ჩააცვა-დაახუროს. ასეთ გრძნობას არ უნდა აყენენ მოწინავე ამხანაგები, მით უმეტეს მომხსენებელი, მაგრამ სამწუხაროდ, როგორც ვხედავ, მუ-ცელს ასეთი მოსაზრება არა სწამს.

ცნობები მოლარის, რევიზორების და სხვა მოსამსახურეების შესახებ დღე-ვანდელ სინამდვილეს არ შეეფერება, განსაკუთრებული მოლარე აქნობამდე არ იყო იმიტომ, რომ ვერ მოვნახეთ სანდო პირი. ამიტომ სხვა და სხვა სანდო აგენტებს ვავალდებთ ფულის აკრეფას, რა არის აქ ცუდი? რევიზო-რების დანიშნულება არის სხვა და სხვა მოვალეობის ასრულება. რა გასაკვირ-ველია, რომ მათ ხან რევიზიის საქმე, ხან ფულის აკრეფა და ხან ფურნე—წისქვილების ზედამხედველობა აწვეთ ვალათ? ეს ასეც უნდა იყოს, ვინაი-დან ფურნესაც და წისქვილებსაც სა-კუთარი გამგენი ჰყავთ და მათი ზედა-მხედველობა ბევრ დროს არ მოით-ხოვს.

ცინცაბაძის შესახებ უნდა ითქვას ჯერ ერთი ის, რომ მას თავდებად დაუდგა თავისი ძმა, რომელიც არის პარლამენტის წევრი და ცენტრალურ გამგეობის ყოფილი წევრი და გარდა ამისა აპერაციები მისი ჯერ არ დამთავ-რებულია, ამიტომ ძნელია თქმა იმისა, რომ ბოროტ-მოქმედებას ჰქონდა ად-გილი. მის აპერაციების ლიკვიდაციის მოსახდენათ მიღებულია ზომები.

გიორგიძე. სასურსათო საქმე ვერ არის კარგათ დაყენებული, ეს აიხსნება იმიტით რომ ეს საქმე მეტათ რთული და სერიოზულია. ბევრ ალავას რაიო-ნებში ადგილი აქვს არა ბოროტ-მო-მედებას, არამედ უბრალო შეცდომებ-საც. ყოვლად შეუძლებელია პასუხის გებაში იქმნას მიცემული სასურსათო კომიტეტში ყველა მომუშავენი, უნდა გამოვარკვიოთ ნამდვილი დამნაშავენი და მხოლოდ ისინი მივცეთ პასუხის გებაში. მასის უკმაყოფილებას იწვევს ერთის მხრივ საქონლის სიძვირე, ხში-რად საქონელზედ ფასების გადამეტება, და ისიც რომ იქ არიან მოსამსახუ-რეებთ ბევრი არა სასურველი ელე-

მენტები. სურსათის განწმენის მიერ არის შესაფერისად მოწყობილი ბაიასთვის 10,000 მანეთის მიცემა-დღე შეცდომათ თვლის, რაზედაც უსაყვედურებს სასურსათო კომიტეტს. **ცხადია** ათაბეგის მოხსენებიდან ჩანს რომ ბოროტ-მოქმედებას სასურ-სათო კომიტეტში ალავი არ ქონებია. უმთავრესი მიზეზი, რომელიც ქმნის სასურსათო საქმეში ანარქიას, არის უსისტემაობა. საქმის წარმოება ძალიან ცუდათ არის დაყენებული. რევიზო-რები და ანსტრუქტორები არაფერს აკეთებენ. სურსათის შეძენის უფლება რაიონებს წართმეული აქვთ. აგენტე-ბი, რომლებსაც დავალებული აქვთ სურსათის შეძენა, სრულიად უმოქმედო-ნი არიან. ბაზრის ფასებთან შედარე-ბით საქონელი დიდ ფასებში იყიდება, რაც დიდ უკმაყოფილებას იწვევს მუშა-მოსამსახურეებში.

უგლავა. მას არ აკმაყოფილებს მო-ხსენებელი სასურსათო საკითხებზე. ვერც ერთმა და ვერც მეორემ ვერ მოგვცა ნამდვილი წარმოდგენა დღე-ვანდელ სასურსათო მდგომარეობაზედ. მთავარმა სასურსათო კომიტეტმა ჯე-რაც არ იცის თუ რომელ რაიონებში რამდენი ფულია გაფლანგული, ეს კი აიხსნება იმიტით, რომ არ არის შესაფე-რისი აპარატი. ამაში მეტ ნაკლებო-ბით როგორც ცენტრი, ისე რაიონე-ბიც დამნაშავენი არიან. წარსულ შე-ცდომებზე ბევრი ითქვა და ამიტომ ამაზე ლაპარაკი ზედ მეტათ მიმაჩნია. მომავალში სასურსათო საქმის შესა-ფერისად დაყენებისთვის საქიროა ცენ-ტრის ამუშავება. რაიონებმაც უნდა გაუწიონ მას შესაფერისი დახმარება უამისოდ ცენტრი ვერაფერს ვერ შეს-ძლებს.

ნინუა. მისი აზრით ცენტრალურ გამგეობას სრული უფლება აქვს კონ-ტროლი გაუწიოს ყველა ორგანოებს კავშირისას, და უკვირს რომ ამის შე-სახებ აზრთა სხვა და სხვაობაა. სასურ-სათო საქმე იმდენათ რთული და სე-რიოზული საკითხია, რომ საქიროა ამ კითხვასთან ფრთხილად მივიდეთ, და ისე დავიწყეთ კრიტიკა. ბევრ საკითხებში მას სრულიად აკმაყოფილებს ათაბეგის განმარტებები. ბევრი პირები ამბობს ის პასუხის გებაში უნდა ყოფილია მიცემული, და რათ არ მოხთა ეს გაუ-გებარიაო.

ლუკაშევიჩი. იმ ამხანაგებს, რომ-ლებიც გაცხარებით კრიტიკას უკეთე-ბენ სასურსათო კომიტეტს, ავიწყდე-ბათ ის მდგომარეობა, რომელშიდაც დღეს ჩვენ მუშაობა გვიხდება. ცენ-ტრალური სასურსათო კომიტეტის გა-მართლება მე სრულიად არ მინდა, მხოლოდ ვამბობ სასურსათო კომი-ტეტთან ერთად ჩვენც დამნაშავენი ვართ. დღემდე ჩვენ კრიტიკის მეტს არაფერს არ ვაკეთებდით. მომავალში

ჩვენი მოვალეობაა დავცხადოთ სასურსათო კომიტეტს თავის მოვალეობის შესრულებაში.

შენგელია. მოხსენებიდან გამოირკვეა, რომ თუ რაიმე შეუძენია სასურსათო კომიტეტს, ყველაფერი დაჩივებულია თფლისის კანძში. რა დააშავა ლანდგერს მოსამსახურებმა კი არ ვიცით. ამბობენ სასურსათო კომიტეტს ვა ზები აქვს და უნდა გადავიხადოთ. უნდა გადაიხადონ სწორეთ იმით, რომლებიც სურსათს ღებულობდნენ და არა ჩვენ. სამტრედიას სურსათის მხრივ სრულიად დავიწყებულია, ეს არა ნორმალური მდგომარეობაა და ამას ბოლო უნდა მოვუდოთ. საჭიროა სურსათი ყველაზე თანასწორობით იქნას განაწილებული.

ჯინჭარაძე. ის არ შეცდება, ვინც არაფერს აკეთებს, მაგრამ ნათლად შეცდომა არ არის საპატივო. მაშინ, როცა ვიცით თუ ვინ არის ბოროტმომქმედი, იმას ჩვენი ამხანაგების რეკომენდაცია ვერ უნდა შევლოდეს. აქ ლაპარაკობდნენ კარგისკენ, მარა მე ვიტყვი მაგისთანა კარგისკენი ბევრი არიან, და სამწუხაროთ ჯერაც კი თავისუფლად დასერილობენ.

მეიშარიანი წინააღმდეგია სასურსათო კომიტეტის და მოითხოვს კოოპერატივების დაარსებას. ფიზიკურად მშრომელნი, ამბობს ის, სურსათის უქონლობის გამო დიდ გაჭირვებას განიცდიან, და ამიტომ უმჯობესია სასურსათო კომიტეტი სრულიად გაუქმებული იქნას.

ხუროიძე მწარე სინამდვილეს ვერ გავეცდებით და უნდა ვსთქვათ, რომ ახალი სისტემა სასურსათო ორგანიზაციის უფრო გლობალური გამოდგება, ვიდრე ძველი. წინათ სურსათითაც უფრო გვაკმაყოფილებდნენ, და უფრო ნაკლებ ფასებში იყიდებოდა.

გზარაძე ამბობს, რომ მას უხდება, როგორც ორი კვირის წინ, ისე ეხლა უსაყვედუროს ამხ. ათაბეგს, რომ ის ყველაფერში თავს იმართლებს და არც ერთ შემთხვევაში სასურსათო კომიტეტის შეცდომას ან სისუსტეს არ აღიარებს. ის მასალა, რომლითაც ამხ. მომხსენებელი გამოდის, ძალიან ცოტაა იმ დაგროვილ მასალებიდან, რომლებიც სარევიზიო კომისიას აქვს სასურსათო საქმის შესახებ. აქ ამხანაგები ესმებიან მართლაც ცენტრალურ სასურსათო კომიტეტს. ჩვენი აზრით, თუ ცენტრ. სასურსათო კომიტეტი დამნაშავეა დაუდევრობაში და სისუსტეში, უმეტესობა რაიონულ სასურსათო კომიტეტებს დანაშაულობა მიუძღვის ბოროტ-მოქმედებაში. ის ბოროტ-მოქმედნი დღემდე დაუსჯელად დარჩენ და ზოგიერთები სურსათის საქმეებსაც განაგებენ. ეხლა მხოლოდ, როდესაც ყვირილი მოვრთვით, მიღებულია ზომები მათ წინააღმდეგ. ზოგი ორატორები წინააღმდეგია ახალი სის-

ტემის და მოიგონებენ წარსულ კომიტეტებს, რომლებსაც სურსათი საკმაოდ ჰქონდათ, დღეს კი თითქმის არაფერი არ არის, მაგრამ იმათ ავიწყდებათ, რომ მაშინ სურსათი ბაზარზე ბევრი და იაფი იყო და ამას გარდა იყო ხანა მტაცებლობისა, როდესაც რეკვიზიციის და კონფისკაციის სახით ბევრი საქონელი იყო შეძენილი. ამას დღეს ჩვენ მოკლებული ვართ. ძველი სისტემა მართლ იმიტომ არ არის მოსაწონი, რომ მისი წყალობით აუარებელი ფულია გაფლანგული, — მართლაც მეცნობ რაიონში ნახევარი მილიონი დაიდუბა. ახალი სისტემა იმიტომ კი არ არის უფარგისი, რომ ის ახალია, არამედ იმიტომ, რომ შტატი მოსამსახურეების ვერ არის კარგი. მაგრამ, საუბედუროდ, დღეს ჯედავთ რაღაც ქურდობას და ძალიან ძნელი შეიქმნა პატიოსანი ხალხის შოვნა. ამისათვის ყველაფერ უბედურებაში ვერ დავსდებით ბრალს სასურსათო საქმის ხელმძღვანელებს.

ბევრი რაიონები წინააღმდეგობას უწყვენ ცენტრს ახალი სისტემის გატარებაში, როგორც მაგალითად, დეპო და ეგრედ წოდებული მეექვსე უბნის ფურნე. დეპო ამასაც გადააქარბა და აღარ შეაქვს ცენტრის საღაროში ფურნის მოგება, — ეს უნდა, როდესაც სურსათის ობერაციებზე მას ორჯერ მეტი წაგება აქვს. თუ ასეთი ანარქია გაგრძელდება, მაშინ საქმე დაღუპული იქნება, და მე ვამბობ, რომ, მიუხედავად იმისა, რომ კარგად ვიცით ზოგიერთი რაიონების დადგენილება სასურსათო საქმის გაუქმების შესახებ და ისიც, რომ სურსათით ვერ კმაყოფილება მუშა-მოსამსახურეები, — სასურსათო საქმის მოსპობა იმდენ ზიანს მოგვტანს, რომ ჩვენი მდგომარეობა აუტანელი იქნება.

უნდა აღვნიშნო, რომ ლიანდაგი ვერ კმაყოფილდება სურსათით ისე, როგორც თბილისი. ამ უსამართლობის წინააღმდეგ სარევიზიო კომისიამ რამდენჯერმე მიმართა სასურსათო კომიტეტს და ვიმედოვნებ, რომ ეხლა მაინც გასწორდება ეს და სამართლიანად დაურიგდება ყველას სურსათი.

ჯერ მთლიანად არ არის ჩამოყალიბებული ახალი სისტემით სასურსათო საქმე, ამისათვის უკანასკნელი სიტყვა მასზე არ ითქმის. საჭიროა დახმარება და მასთან ფიზიკური კრიტიკა გარეშე პირებისგან: მეტი ენერგია და ყურადღება თვით კომიტეტისგან.

ამხ. ათაბეგს ეშინია, რომ სასურსათო საქმეში ორასამდე კაცი იყო და ყველა როგორ დასჯებოდა. უნდა დაისაჯონ ის პირები, რომელთაც დაუმტკიცდება დანაშაული, ან ის პირები, რომლებიც დანაშაული ეხლავ ჩვენთვის აშკარაა.

(გაგრძელება იქნება)

რკინის გზაზე კავშირის ცენტრალური გამგეობისგან

11 მარტს, დილის 9 საათზე, რკინის გზების საცხოვრებელ სახლის კიბეზე, თავის ბინის მახლობლათ უცნობ ბოროტმოქმედებმა მოკლეს მთავარ სახელოსნოს ვაგონის ცეხის ოსტატი პავლოვი.

ამის გამო სწარმოებს გამოძიება და, რასაკვირველია, საქმის გამოძიების შემდეგ დამნაშავენი დაისჯებიან რესპუბლიკის კანონების მიხედვით.

მაგრამ კერძო პირები სარგებლობენ ამ ტრადიციული შემთხვევით და სცდილობენ შეიტანონ განხეთქილება მუშათა მასაში. ამ ბოროტმოქმედების ირგვლივ ავრცელებენ პროვოკაციულ ხმებს, თითქო ეს იყოს აქტი ნაციონალური შტრობისა, როგორც „საშუალება უცხოელების გასაძევებლათ აქედან“.

რკინის გზაზე პროვოკაციული კავშირის ცენტრალური გამგეობა აცხადებს პროტესტს უპასუხისმგებლო პირების მიერ ასეთ დაუშვებელ გამოცდების გამო, რასაც შეაქვს შტრობა-შუღლი მშრომელ მასაში, და მოუწოდებს ყველა შეგნებულ მუშა-მოსამსახურეებს არ აყენენ ამ საშიშლარ პროვოკაციას, ვინაიდან ჯერ არ ყოფილა

შემთხვევა და არც იქნება ისეთი შემთხვევა, რომ საქართველოს დემოკრატია თავის მოქმედების იარაღთ ეხმაროს ტერორი რაიმე კითხვების გადასაწყვეტად იმ დროს, როცა მთელი ძალა-უფლება დემოკრატიის ხელშია. მით უმეტეს დასაგმობი და საშიშლარია ეს პროვოკაცია პატიოსან მუშაკის და საქმის აღმსრულებელ მუშის პავლოვის მოკვლის შესახებ, ვინაიდან პავლოვი, მიუხედავად თავის პოლიტიკურ რწმენისა, აღნიშნულ თვისებებისთვის რკინის გზებში სარგებლობდა განსაკუთრებული პატივისცემით და ავტორიტეტით.

კავშირის ცენტრალური გამგეობა ღრმად და რწმუნებული, რომ ეს მკვლელობა არაა აქტი ნაციონალური და პოლიტიკური შტრობისა საქართველოს დემოკრატიის მხრით, და მოუწოდებს ამხანაგებს დაუცადონ გამოძიების შედეგს, რომელიც ნათელს მოფენს ამ ბოროტმოქმედებას და იმათ, ვისაც რაიმეში იჭვი ეპარება ამ საქმის შესახებ, ეტყვის სიმართლეს.

ცენტრალური გამგეობა რკინის გზაზე პროვოკაციონ. კავშირისა.

გაუგებრობის თავიდან ასაცილებლათ

გახ. „ერთობის“ № 56-ში მოთავსებულია წერილი ვინმე „ელის“, რომელიც ეხება მილიციონერების გაზეთ „მილიციას“ და გაცვრით თავის წერილში შეუფერებელი კილოთი იხსენიებს ჩვენს ორგანოს „თავისუფალ გზას“.

ავტორი თავდაპირველათ უკმაყოფილოა იმით, რომ ამ გაზეთში თითქო პოლიტიკაზე უფრო ბევრი იწერება, ვინც პროვოკაციული კითხვებზე.

რომ ავტორი წერილისა კარგათ გაცნობოდა ამ გაზეთს, დაინახავდა, რომ დიდი უმრავლესობა წერილებისა აქ იბეჭდება სწორეთ პროვოკაციულ კითხვებზე, ხოლო თუ თითო-ორი წერილი ეხება პოლიტიკურ კითხვებს, ეს იმით აიხსნება, რომ ხშირათაა ჩვენს პოლიტიკურ ცხოვრებაში ისეთი კითხვები, რომელთა ახსნა-განმარტება რკინისგზებზე მუშა-მოსამსახურეთათვის ჩვენ საჭიროთ მიგვაჩნია. და თუ ეს კითხვები გაშუქებული იქნებიან ისე, როგორც ეს საჭიროა მუშათა კლასისთვის და კლასთა ბრძოლის თვალსაზრისით, აქ ჩვენ გვგონია, დანაშაული არაფერი მიგვიძღვის.

ამ წერილში არის ერთი ბუნდოვანი აზრი. ავტორს უყვარს თუ რა სახისაა რით სცემს რკინის გზის პროფეს. კავ-

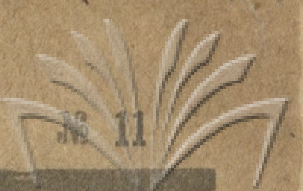
შირი გაზეთს მაშინ, როცა ეს ვერ მოუხერხებია თვით კავშირთა ცენტრალურ ორგანოს და მთავრობაც თავის დროზე ვერ აძლევს ჯამაგირს რკინის გზის მოსამსახურეებს.

აღბათ, ავტორი ფიქრობს, რომ რაღაც არა კანონიერი გზით შეძენილი უფლათ იცემა ეს გაზეთი.

ყოველგვარ გაუგებრობის თავიდან ასაცილებლათ საჭიროთ ვთვლით განაცხადოთ, რომ რკინის გზების კავშირი გაზეთს სცემს რეგულირების პირველ დღეებიდან. გასულ წლის სექტემბრამდე გაზეთის ხარჯები იფარებოდა გაზეთის გაყიდვით შემოსულ ფულებისგან და აგრეთვე იმ საწვებო გადსახადიდან, რომელიც იმყოფებოდა გამგეობის კასაში. გასულ წლის სექტემბერში მთელი რკინის გზის მუშა-მოსამსახურეთა ყრილობამ კულტურულ-განმანათლებელი ფონდისთვის საჭიროთ დაინახა ყოველ თვე მათ გამოირიცხოდათ 1/20 ძირითადი ჯამაგირისა.

აი ამ თანხიდან ცენტრალური გამგეობა ფარავს ყველა იმ ხარჯებს, რაიც გამოწვეულია კულტურულ-განმანათლებელი მიზნებით, მაგალ. ბიბლიოთეკების შენახვა, გზებზე კლუბების მოწყობა, გაზეთი, მოსამსახურეები და სხვა.

რკინის გზის მუშა-მოსამსახურეთა პროვოკაციული კავშირი ერთი ძლიერი ორგანიზაციათაგანია და, რა გასაკვირალია, თუ მას აქვს თავისი

ორგანო. ჩვენ ვიცით, რომ ასეთი ორგანოები აქვთ საზღვარგარეთ ასე თუ ისე მძლავრ პროფესიონალურ კავშირებს და თუ იქ არაა ეს უკანონო მოვლენა, არც აქ უნდა ჩაითვალოს ასეთად.

სხვა რომ არა იყოს, ცენტრალური გამგეობა რკინის გზებთან პროფესიონალურ კავშირის საჭიროთ ხთვის მისი ნამოქმედარი, ყრილობა-სხდომების ანგარიშები და დადგენილებანი მოკვანილი იყოს სადმე, რომ მუშა-მოსამსახურეებმა იცოდნენ თუ რა კეთდება აქ, და ეს კი შეიძლება მხოლოდ საკუთარ ორგანოში.

დასასრულ უნდა განვიცხადოთ, რომ რკინის გზის მუშა-მოსამსახურეებს და მათ პროფესიონალურ კავშირს დიდი დედაწლი მიუძღვის რევოლუციისა და ჩვენი დემოკრატიული რესპუბლიკის გადარჩენაში, ისინი მუდამ იღვწენ და დგანან სწორ რევოლუციონურ გზაზე და თუ დღეს მთავრობა მეცადინიობს რკინის გზის გაწმენდას შავნე ელემენტებისგან, ამ მხრივ ცენტრალური გამგეობაც ყოველივე ღონეს ხმარობს, რომ დაეხმაროს მთავრობას გზის გაჯანსაღებაში, მეცადინეობს შეიტანოს რკინის გზის დემოკრატი-ში, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, სა-ლი აზროვნობა, თვითცნობიერება, უნდა დააყენოს ეს დემოკრატია კულტურულ და ზნეობრივ სიმაღლეზე კულტურული მუშაობის გაღრმავებით კავშირში და ამიტომ ფიქრობთ, ჩვენ არ დაგვიმსახურებია ის საყვიერებები და ბუნდოვანი ბრალდებები, რომელიც „ერთობის“ 56 №-ში იყო მოყვანილი.

ამიტომ წერილის ის ნაწილი, რომელიც შეეხება ჩვენს ორგანიზაციას, ჩვენ მიგვაჩნია უბრალო გაუგებრობათ.

სარედაქციო კოლეგია

პროტასტი.

რკინის გზის მუშა-მოსამსახურეთა პროფესი. კავშირის ცენტრალურმა გამგეობამ ასეთი წერილი გაუგზავნა გზ. „ერთობას“ სარედაქციო კოლეგიას გამოსაქვეყნებად:

გზ. „ერთობის“ № 56-ში ვინმე „ელი“ თავის წერილში „ერთხელ კიდევ მილიციაზე“ გაკვრით ეწება რკინის გზის მუშა-მოსამსახურეთა პროფესიონალურ კავშირის ორგანოს „თავისუფალ გზას“ და ბუნდოვანი და ორწიფილი აზრებით გახეყული ფრაზებით გამოსთქვამს გაკვირვებას, თუ რა სსსრით იტყვას ეს გაზეთი მაშინ, როცა მოსამსახურეებს მთავრობა თავის დროზე ჯამაგირს ვერ აძლევს.

საქართველოს რესპუბლიკის სახანო გზების მუშა-მოსამსახურეთა პროფესიონალურ კავშირის ცენტრალურმა გამგეობამ განიხილა ეს წერილი 11 მარტის სხდო-მაზე და დაადგინა:

გამოცხადოს პროტესტი ბ. „ელი“-ს ასე უდაურათ სსსრებისათვის ამ ორგანიზაციისა,

რამეღმაც თავის მხრეზე გადიტანა მთუ-ლი სიმძიმე რევოლუციისა. ბევრჯერ ედგა და უდგას ბურჟუაზი თქვენს დემოკრატიულ რესპუბლიკას და შეუწყველად სდგას თავის რევოლუციონურ გზაზე. ამასთანავე ცენტრალური გამგეობა გამოსთქვამს თავის მიწხმარებას, რომ ასეთი წერილი მოთავსე-ბულ იქნას პარტიის ცენტრალურ კომიტე-ტის ორგანოში. სთვლის რა ასეთი წერი-ლის მოთავსებას შესახებ რკინის გზის დემოკრატიის უბრალო გაუგებრობათ, ცენტრალური გამგეობა დაწმუხებულია „ერ-თობის“ სარედაქციო კოლეგიას მოახდევინებს ბოდიშს წერილის ავტორს რკინის გზის დემოკრატიის და მის ორგანოს ასე უდაურათ მსსრებისათვის.

ბ. „ელი“-ს უდაური კიდევ უფრო სა-წყენია იმიტომ, რომ ის არ გახსნობა ჩვენს ორგანიზაციას, არ იცის თუ რა სსს-რით სუფდგმუდობენ რკინის გზის კულტურული დაწმუხებები.

გასულ წლის სექტემბერში რკინის გზელ-თა საერთო ურდობის გადაწყვეტილებით მოსამსახურეების ძირითადი ჯამაგირების 1/20-ი ხსარჯება კულტურულ-განმანათლებელ მიზნებზე, როგორცაა ბაბუიოთეკები გზა-ზე, კლუბები, გაზეთი, მოსამსახურეების შენახვა და სხვა.

რკინის გზის ცენტრალური კულტურულ-განმანათლებელი კომისია დიდს შრომას ეწევა დღეს, რომ გააჯანსაღოს რკინის გზის დემოკრატია, შეიტანოს მასში კლასიური თვითცნობიერება, ამაღლდეს ის კულტუ-რული. ამ მიზნით და არა მარტა-გამგე-ობის ხელის პოტენიით, როგორც ბ. „ელი“ ბრძანებს, არსებობს სხვათა შორის კავში-რის ორგანოც. და ბ. „ელიმ“ უნდა იცა-დეს, რომ თავისუფალ ქვეყნებში ცალკე თუ ბევრად მძლავრ პროფესიონალურ კავ-შირებს აქვთ თავიანთი ორგანოები, რომ-ლებშიადაც იჭრებათ და შექდებთ პროფ-ესიონათის წერილებთან ერთად პოლიტიკური ხასიათის წერილებიც, რამდენადაც ისინი დაკავშირებული არიან მუშათა კლასის ინტერესებთან. და თუ სხვაგან ეს არაა გასაგებია, არც აქ უნდა იყოს.

ჩვენს ორგანოში კი, ვინც თვალ ყურათ გადაიხილავს მას, დანახავს, რომ პროფესი-კითხვებს გაცილებით მეტი ადგილი უჭი-რავს, ვიდრე პოლიტიკურ კითხვებს.

დასასრულ ცენტრალური გამგეობა აცხა-დებს, რომ ის არავის მიცემს ნებას ასე იოლად და უდაურათ წამოკანს ხელი მის რეპუტაციას და სთხოვს სარედაქციო კო-ლეგიას მოთავსდეს ეს წერილი არა უგვი-ანეს სამი დღის—იმ ადგილას, სადაც იყო მოთავსებული ბ. „ელი“-ს წერილი.

საქართველოს სახანო გზების მუშა-მოსამსახურეთა პროფესი. კავშირის ცენტრა-ლური გამგეობა.

რკინის გზის პროფ. კავშირის ცენ-ტრალურ გამგეობაში.

13 თებერვლის სხდომა.

გვარდიელების მიმოსვლა. ცენტრ. გამგეობამ განიხილა ჯავნოსნების უფ-როსის ვ. გოგვაძის შუამდგომლობა

გვარდიელების რკინის გზაზე მოგზაუ-რობის შესახებ და დაადგინა: ვინაი-დგან კანონიერია რკინის გზების უფ-როსის განკარგულება, რომ გვარდიე-ლებს ჰქონდეთ მატარებლებში მისვლა-მოსვლის დროს შესაფერისი ლიტერე-ბი, ცენტრალური გამგეობა მოკლე-ბულია საშუალებას მოითხოვოს, რომ გვარდიელებს მიეცეს უფლება იმოგ-ზაურონ მატარებლებში თავიანთი უფ-როსების მიერ მიცემულ სხვა და სხვა მოწოდებით.

საყინულე. ცენტრალურმა გამგეო-ბამ აუცილებელ საჭიროთ დაინახა მო-მაგილ ზაფხულში ცემში საყინულე გაყვებულ იქმნას თოვლით იქვე სასა-ნიტარო-საექიმო საჭიროებისთვის.

20 თებერვლის სხდომა.

ნაციონალიზაცია. ვინაიდან სე-მიონოვა არის ყოფილი გვარდიელის ქვრივი, რომლის ქმარი მოკლულ იქნა ერევანში დარაჯობის დროს, გამგეო-ბამ დაადგინა, მიეცეს სემიონოვას უპი-რატესობა და, როგორც გამონაკლისი, არ იქნას ის დათხოვნილი სამსახური-დგან, იმ პირობით, რომ მან მოკლე ხანში შეისწავლოს სახელმწიფო ენა.

25 თებერვლი.

წარმომადგენელი სასურსათო კო-მიტეტში. სასურსათო კომიტეტში წარმომადგენლად ნახცდის მაგიერ (ვა-ცილა თანახმად განცხადებისა) არჩეულ იქნა კუპრაშვილი.

შუამდგომლობა. ცენტ. გამგეო-ბამ დაადგინა აღიძრას შუამდგომლობა სამინისტროს წინაშე ყარაშან ნინიძის დასაკმაყოფილებლად ვინაიდან მან ბათუმის დაცემის დროს ვერ გადაარ-ჩინა თავის ქონება მხოლოდ იმიტომ, რომ პირველ რიგში გამოიტანა ბა-თუმისა და რამოდენიმე ათასი მანეთის ღირებული სახელმწიფო ქონება.

სამტრედიის კლუბი. სამტრედიის რაიონულმა გამგეობამ აღძრა შუამ-დგომლობა, რომ კლუბი გადაეცეს რაიონული გამგეობის კულტურულ განმანათლებელ კომისიას, ვინაიდან კლუბი არის ისეთი დაწესებულება, რომელიც ეკუთვნის რაიონის ყველა მოსამსახურეს მათი გათვითცნობიე-რებისათვის. გამგეობამ დაადგინა, შუა-მდგომლობა გადაეცეს სამტრედიის კულტურულ-განმანათლებელ კომისიას სისრულეში მოსაყვანათ.

კავშირის სხდომა

შორაპანში. 18 თებერვალს სად. შორაპანში შესდგა მე-3 რაიონის პროფ. სექციების გამგეობათა შეგერ-თებული კრება.

დღის წესრიგში დაისვა შემდეგი საკითხები:

1. მოწოდება რკინის გზელებისად-მი ცენტრალურ. პროფ. კავშ. გამ-გეობისა.

2. მოწოდება მე-3 რაიონის გვარ-დიის შტაბისა.

3. სასურსათო საქმის მდგომარეო-ბა რაიონში და კაცთ. მდგომარეობა.

4. სექციების შეთანხმებული მუ-შაობის შესახებ.

5. აღმინისტრაციასთან შერეული კომისიის დაარსება.

6. დაწინებული ცემენტის შესახებ.

7. ბინების შესახებ.

8. სათბობ მასალის შესახებ.

9. სამკითხველოების და კიოსკების შესახებ.

1 და მე-2 საკითხის შესახებ გადაწ-და: სადაც შესაძლებელია: მოწვეულ იქმნას ეხლავე სექციების ყველა წევ-რების კრება, რომელიც გამოარკვევს თუ რამდენი კაცი შეიძლება, სამსა-ხურის დაუბრკოლებლად, რომ ჩე-წეროს გვარდიში, —სექცია, რომე-ლიც გამოარკვევს გვარდიში ჩაწერით მსურველთა რიცხს, უდგენს სიას რაიონულ გამგეობას, უკანასკნელი კი ადგილობრივ შტაბს საერთო სიით.

მესამე საკითხზე გადაწყდა: 1) გაი-გზავნოს ერთი კაცი ზუგდიდში სასურ-სათო კომიტეტის წარმომადგენელ ჩხეტისთან და მოსთხოვოს მას, რომ დააჩქაროს გამოგზავნა იმ სამი ვაგონი სიმინდის, რომლის შესახებ მას უკვე ჰქონია სათანადო განკარგულება და, რაღაც მიზეზით, ეს დღესაც შეუძრული-ბელია მისგან. გასაგზავნათ ამორჩეულ იქმნა გამგეობის წევრი აშხ. პ. ჩოკო-რაია. 2) აირჩეს კომისია ორი კაცის-გან შემდგარი, რომელიც უნდა წავი-დეს თფილისში და აცნობოს ცენტრალ. პროფესიონალურ კავშირის გამგეობას სასურსათო დარგის ნაკლულევანებში, რათა მიღებულ იქმნეს ზომები ამ საქ-მის მოსაგვარებლად და მკვიდრ ნია-დაგზე დასაყენებლად. ღირეკტივებს ამ კომისიას, სასურსათო დარგის ნა-კლულევანების შესახებ აძლევს რაიო-ნული გამგეობა. მეოთხე საკითხის შესახებ კრება უკამათოთ იღებს აშხ. ქათამაძის წინადადებას, აირჩეს კომი-სია, რომელმაც უნდა გამოიმუშაოს საერთო ხაზი, კონტაქტი, რომლის მიხედვით უნდა სწარმოებდეს მუშაობა სექციების და რაიონულ გამგეობათა შორის. კრებამ აღნიშნა აგრეთვე რომ არის ხოლმე შემთხვევები, როდესაც აღმინისტრაცია კავშირის დაუკითხავად და შეუტყობინებლად ამა თუ იმ მო-სამსახურეს აღმატებას აძლევს, აქვეი-თებს სამსახურში ან და სრულიად ითხოვს სამსახურიდან, რაიც არ უნდა ხდებოდესო. მეხუთე საკითხის შე-სახებ: გადაწყდა, რომ იმ მუშა-მოსამ-სახურეთ, რომელთა მიღება-დაათხოვა არ შეეხება კავშირს, საჭიროა დაარს-დეს შერეული კომისია აღმინისტრა-ციასთან. მეექვსე საკითხის შესახებ: დაწინებული ცემენტის შესახებ გა-დაწყდა: ვინაიდან აღნიშნული ცე-მენტი, რომელიც ინახება შორაპანის საწყობში, რკინის გზის შენობებისთვის უფარგისია, ამიტომ მიეყილოს იგი

მოსამსახურეთ, რომელიც გადასცემენ მას ყვირილის გიმნაზიას მოწაფეთათვის საცალ ფეხო გზის შესაკეთებლად. მე-
შვიდე საკითხის შესახებ გადაწყდა: გინაიდგან ბინების განაწილება ამ ქა-
მად ხდება ისევე ძველი ნიკოლოზის დროინდელი წესებით, დაევალოს რა-
იონული გამგეობას, რათა მან იშუამ-
დგომლოს ცენტრალურ გამგეობის წინაშე, რომ ბინების განაწილება მო-
სამსახურეთა შორის ხდებოდეს დემო-
კრატიულ ნიადაგზე. რომ ეს ასე ხდებოდეს, საჭიროა ბინების განაწი-
ლებელ კომისიის შემადგენლობა შეიცვალოს პარტიკულ ნიადაგზე.
მერვე საკითხის შესახებ გადაწყდა: დაევალოს იმ კომისიას, რომელიც მიდის თბილისში სასურსათო საკითხის გამოსარკვევად, მივიდეს სამასლო გან-
ყოფილების უფროსთან და მოსთხო-
ვოს, რომ მან დააჭაროს შეშის და ნახშირის გამოგზავნა ადგილობრივ საწ-
კობში, როგორც სახაზინო სახლებში, აგრეთვე კერძო ბინებზე მცხოვრებ მოსამსახურეთათვის. **მეცხრე საკითხის შესახებ გადაწყდა:** დაარსდეს შორა-
პანში წიგნთ-საცავ სამკითხველო, ჭია-
თურაში — სამკითხველო, ყვრილაში — სამკითხველო, ხარაგაულში — კოსკი და მარელოსში — კოსკი.

რკინის გზის საავთმყოფოში. დე-
პოსა და მთავარ სახელოსნოს პროფეს. კავშირის რაიონულმა გამგეობამ დაად-
გინა მიექცეს სერიოზული ყურადღება რკინის გზის საავთმყოფოს მთელ სა-
კურნალო პერსონალს და მის ანტი-
სანიჰარულ მდგომარეობას. გამგეობამ წინადადება მისცა კავშირის ცენტრა-
ლურ გამგეობას დანიშნოს შეერთე-
ბული სხდომა თბილისის კვანძის ყვე-
ლა პროფესიონალურ ორგანიზაციათა, ცენტრ. გამგეობისა და საავთმყოფოს ადმინისტრაციის წარმომადგენლებისა რკინის გზის საავთმყოფოსა და სამ-
კურნალო პერსონალის შესახებ კით-
ხვის განსახილველად.

ორთქლმავალთა ბრიგადების ყრი- ლობა.

11 თებერვალს 1919 წ. იყო მო-
წვეული საქ. ს. რ. გ. ორთქლმავალთა ბრიგადების ყრილობა ყოფილ ამიერ კავკასიის რ. გ. ორთქლმავალთა ბრი-
გადების ცენტრალური გამგეობის ლი-
კვიდაციისთვის.

ყრილობამ ერთხმად აირჩია თავმჯ-
დომარეთ ნ. ბერეჟიანი, ამხანაგათ ნ. ჩლაიძე, მდივანთ ა. მარგველა-
შვილი.

დღიურ წეს-რიგის საკითხების გან-
ხილვის შემდეგ იყო გამოტანილი შემ-
დეგი რეზოლიუციები:

1. ცენტრალური გამგეობის ლიკვი-
დაცია: მოისმინა რა მოხსენება ცენტრ-
რის ლიკვიდაციის შესახებ, ყრილობა გამოსთქვამს რა სინანულს მისი გაუქ-
მების გამო, რომელმაც შეძლებისა და

გვარათ ამ ნგრევის ხანაში გამოიჩინა ფხა და უნარი რევოლუციის მონა-
პოვართა შენარჩუნებაში და მატერია-
ლურად ცხოვრების გაუმჯობესებაში, მიუხედავად ყველა ამ დეაწლის, ყრი-
ლობა საჭიროდ სცნობს დაემორჩი-
ლოს ს. ს. რ. გ. მუშათა და მოსამსა-
ხურეთა დელეგატების 1 ყრილობის დირექტივებს და სცნობს კანონიერ მემკვიდრეთ უკვე არსებულ ყველა მუშა-
მოსამსახურეების პროფესიონა-
ლური კავშირის ცენტრალურ გამგე-
ობას. ამასთანავე ავალებს თბილისის დეპოს ორთქლმავალთა ბრიგადების სექციის განგეობის ცენტრში მყოფ ამხანაგების ბერეჟიანის და შავგულიძის მონაწილეობით უხელმძღვანელონ მთელი ხაზის (ლ ნია) ადგილობრივ სექციებს.

2. რვა საათის სამუშაო დღე და მისი ცხოვრებაში გატარება.

მოისმინა რა ყრილობამ მოხსენება რვა საათის სამუშაო დღის და მისი ცხოვრებაში გატარების შესახებ, იღებს რა მხედველობაში თანამედროვე პო-
ლიტიკური მომენტის სირთულეს და აგრეთვე ტენიკურ დაბრკოლებებს მის ცხოვრებაში სისწორით გატარე-
ბისთვის, ძალა-უნებურად იღებს კანონ-
პროექტს, გმოსთქვამს სინანულს ზო-
გიერთი მუხლების ნაკლულოვანების შესახებ, რომლებიც არღვევენ ძირი-
თად პრინციპს რვა საათის სამუშაო დღისას, აგრეთვე გამოსთქვამს სურ-
ვილს, რომ ცენტრ. გამგეობამ თავს იდოს თანდათან შეიტანოს ცვლილე-
ბა იმ მუხლებში, რომელიც არ შეე-
საბამება რვა საათის სამუშაო დღის პრინციპს.

3. აღმატება შემდეგ კლასებში.

ყრილობა პრინციპილურად მომხ-
რვა აღმატების, ხოლო წარმატება მიეცეს იმ პირებს, რომლებმაც გამოი-
ჩინეს უნარი ამ უკანასკნელ მომხდარ ამბების დროს. ტენიკურად და პრაქ-
ტიკულად ამის ცხოვრებაში გატარე-
ბას ანდობს იმ კომისიას, რომელიც არსებობს სამეკანიკო განყოფილების უფროსთან; იგივენი დაგზავნიან ად-
გილობრივი სექციებისათვის ინსტრუქ-
ციებს.

4. ურთიერთ შორის დამხმარე კა-
სის დაარსება.

ყრილობა ერთხმად აღ-არებს ურთი-
ერთ-შორის დამხმარე კასის დაარსების საჭიროებას, ანდობს თბილისის დე-
პოს სექციის გამგეობას შეიმუშაოს ინსტრუქცია და დაუგზავნოს ყველა ადგილობრივ სექციებს კასის ტენი-
კურად მოწყობისათვის.

5. სასურსათო საკითხი.

მოისმინა რა მოხსენება სასურსათო საქმის შესახებ, ყრილობამ დაადგინა: ვიღებთ რა მხედველობაში, რომ ხაზი (ლინია) სრულებით არ სარგებლობს არავითარი სანოვავით ცენტრ. სასურ-
სათო კომიტეტისგან, მიუხედავად იმი-

სა, რომ ჩვენი გზა თითქმის ერთ მე-
სამედი შემცირდა და საშუალება ეძ-
ლეოდათ უფრო მეტი ყურადღება მიექციათ ხაზისთვის, აგრეთვე ვიღებთ რა მხედველობაში, რომ ამ ორი წლის განმავლობაში ვერავითარი სისტემა ვერ შექმნეს, არ არის არავითარი ან-
გარიში სწორედ დაყენებული, რის გამო ფართო ასპარეზი ეძლევა ყო-
ველ გვარ ბოროტ-მოქმედებს, ამას-
თანავე კრება იღებს რა მხედველობა-
ში იმას, რომ საქმის მაგივრად გვიმზად-
დება კატასტროფა სასურსათო საქმე-
ში, რაც სახელს გაუტეხს ცენტრში მყოფ ჩვენს ამხანაგებს, ყრილობა სა-
ჭიროდ ხსნობს გაუქმებულ იქნას ცენტრ. სასურსათო კომიტეტი და წი-
ნადადებას აძლევს ცენტრალურ გამ-
გეობას იდოს თავის თავზედ ინიცია-
ტივა მის ლიკვიდაციისათვის.

თავმჯდომარე ნ. ბერეჟიანი.

მდივანი ა. მარგველაშვილი.

მეექვსე უბნის მოსამსახურეები.

მექვსე უბნის გზის ოსტატები ხში-
რად ატყობინებენ ადმინისტრაციას და სექციის გამგეობას, რომ ზოგიერთი მუშა-ხელოსან-მოსამსახურეები უფრო ხშირად, შაბათობით და ორშაბათო-
ბით, ადმინისტრაციის დაუკითხავად სტოვებენ სამუშაოს დღის 8-9 სა-
თიდან, იპარებიან თავთავიანთ სახლე-
ში და ბრუნდებიან მხოლოდ ორშა-
ბათობით 9-10 საათზე და ამავე დროს კი მოითხოვენ ადმინისტრაციისაგან — გზის ოსტატისაგან, რომ მათ ეს გა-
ნამცდარი დღეები სრულიად ეწერე-
ბოდეთ, რომელი მოთხოვნილებაც პა-
ტიოსან მუშა-მშრომლის მოთხოვნი-
ლებას არც შეეფერება და არც დასა-
შვები არის. ამისთვის სექ. გამგეობამ დადგინა:

1. არც ერთ მუშა-ხელოსან-მოსამ-
სახურეს, ვინც უნდა იყოს ის, დღიუ-
რი, გინდ თვითური, (შტატი) ამ ნაირი განამცდარი დღეების ჯამაგირი არა თუ მთელი დღის, ერთი საათისაც არ დაეწეროს.

2. ის მუშა-მოსამსახურე, რომელიც ორჯერ ამ ნაირად, სამუშაოდან უდ-
როვოდ, ადმინისტრაციის დაუკითხა-
ვად წავა, ან გაიპარება, ან თუ გვიან დაბრუნდება სამუშაოზე, კავშირისაგან სამუდამოთ დათხოვნილი იქნება სამსა-
ხურიდან და მეორეთ სამსახურში გზა-
ზედ აღარ მიიღება, როგორც გზისა-
თვის მავნებელი და არა კეთილ-საიმე-
დო პიროვნება.

სამბრამდია

კლუბის ირგვლივ. ვინაიდან ადგი-
ლობრივი რკინის გზის კლუბი და სა-
მკითხველო აუცილებელი საჭიროა რკინის გზელთა ოჯახის კულტურულ საქმეებისათვის, ამიტომ რაიონულმა ადგილობრივმა კავშირმა გადასწყვიტა: ეს კლუბი და სამკითხველო გად სცენ

ადგილობრივ კულტურულ-მეცნიერ-
ლებელ კომისიას რკინის გზის
თვითცნობიერებისათვის.

ამ სამართლიან რაიონულ კავშირის დადგენილებას წინააღუდგა 2-3 უზა-
სუხისმგებლო პიროვნება: დეპოს უფ-
როსი მ. ხოჯაშვილი, პ. წულაია და სხვები. ამათ წყალობით სწორ სამართ-
ლიანი დადგენილება ჩაიფუშა და რკი-
ნის გზელთა ოჯახში ჩამოვარდა უთან-
ხმოება და არეუ-დარევა. ამიტომ გამგე-
ობა სთხოვს ცენტრს მოახდინოს სას-
წრაფო გამოძიება, რათა დამნაშავეთ მოეთხოვოს პასუხი და კლუბი და სამკითხველო კი გადაეცეს სარაიონო კავშირს. მხოლოდ ესეთი მოქმედება იხსნის რკინის გზის დემოკრატიას და ქსაქსისაგან და განხეთქილებისაგან.

გამგეობა დაბეჯითებით სთხოვს ცენტრს მიიღოს სასწრაფო ზომები, რადგან ადგილ-ბრივ რკინის გზელთა ოჯახს დანგრევით ეშუქრება.

კვირიდან კვირამდე

საქართველოში

— ახალციხის ფრონტზე 5 მარტს ჩვენმა ჯარმა საერთო შეტევა დაიწყო და აიღო აწყურხ. ტყვედ წამოიყვანა 18 კაცი. ჩვენის მხრივ მოკლულია ერთი სახალხო გვარდიელი.

— მდ. სუფსის შესართავთან ავაზა-
კებმა გაძარცვეს ფოთიდან ბათუმისაკენ მიმავალი გემო. მგზავრებს წაართვეს 1 მილიონამდე მანეთი.

— ახალციხის ფრონტზე 6 მარტს ჩვენმა ჯარმა სოფ. ზაქალსა და ფოხ-
ცევისაკენ წაიწია. დაგვაქრეს 7, მო-
გვიკლეს 2, — მათ შორის პეტრე ლა-
ლიძე. ჩვენმა ჯარმა ხელთ იგდომტრის 1 ტყვიის მფრქვეველი.

— 7 მარტს დილით ჩვენმა ჯარმა ახალციხე დაიკავა.

— მთავრობის განკარგულებით მო-
ხსნილია სამხედრო წესები ქალაქ თბი-
ლისში.

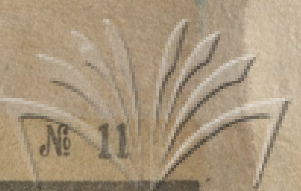
— მოხალისეებს დიდი უწყსოება ჩა-
უდენიათ და მცხოვრებლებზე ძალმომ-
რეობა უხმარიათ სოქის ოლქში შესე-
ლის დროს.

— დამფუძნებელ კრებაში გავიდნენ: სოც.-დემ. 109 დეპუტატი. ნაც.-დემ. 8, სოც.-ფედ. 8, სოც.-რევ. 5 დეპ.

— 12 მარტს შუადღის 12 საათზე, სასახლის ფეთრ დარბაზში გაიხსნა სა-
ქართველოს დამფუძნებელი კრება და გამოცხადდა აქტი საქართველოს დამო-
უკიდებლობის.

— რუსეთის რევოლუციის 2 წლის თავის და საქართველოს დამფუძნებელ კრების გახსნის აღსანიშნავათ თბილი-
სის სხვა-და-სხვა უბანში გაიმართა მა-
ნიფესტაციები და მიტინგები.

— დიდი ბრიტანეთის მისიის დროე-
ბით უფროსად დაინიშნა ბაქოს ყოფი-
ლი გენერალ-გუბერნატორი გენ. ტომ-
სონი.

— მთიელთა რესპუბლიკის დიპლო-
მატიურმა წარმომადგენელმა ჩვენს სა-
გარეო საქმეთა მინისტრს თავისი მთავ-
რობის სახელით მადლობა გადაუხადა
მოხალისეთა არმიის მიერ ჩადენილი
ძალადობის დროს გამოსარჩელებისა-
თვის.

რუსეთში

— აღესაშინა მყოფ საფრანგეთის სარ-
დლობასა და გენ. დენიკინის შორის
უთანხმოებამ იჩინა თავი.

— აღმოსავლეთის ფრონტზე ბალ-
შევიკების ჯარი უკან იხევს. უკრაინა-
ში საბჭოთა ჯარმა კაზახინი აიღო და
წინ მიიწევს.

უტსოეთში

— ინგლისის სარდლობის განკარგუ-
ლებით იარაღი აპყარეს კასპიის ფლოტს
და მოხალისეთა არმიის სარდალ გენ.
პრეველოსკის წინააღმდეგ მიეცა დას-
ტოვოს ბაქო, რაც სირსულეში იქმნა
მოყვანილი.

— სპარსეთის დელეგაცია პარიზში
მივიდა საზავო კონფერენციაზე მონა-
წილეობის მისაღებად.

— მოკავშირეთა მოთხოვნით გერმან-
იამ ჯარი 25 ათასამდე უნდა შეამცირა.
ამაზე მეტი რიცხვი უნდა დაე-
ქვემდებაროს მოკავშირეთა კანტროლს.

— ბერლინში სპარტაკელების აჯან-
ყება მთავრობამ ჩააჭრო.

— უმაღლესმა სამხედრო საბჭომ ერთ-
ხმად მიიღო გადაწყვეტილება მოხალისე-
თაგან შემდგარი გერმანიის ჯარი შემ-
ცირდეს 100 ათასამდე.

— პაროკოში მკაცრი ზომებია მი-
ღებული გერმანიის პოლკავალდის წი-
ლისმფლობელებისა და დასახლებულნი ზო-
გიერთ გერმანელს.

— გერმანიაში საერთო გაფიცვებია.
გერმანული პრესის ცნობით, ფოსტა-
ტელეგრაფის მოხელეებმა და რკინის
გზებზე უარი სთქვეს საყოველთაო
გაფიცვაზე.

— საფრანგეთს წინააღმდეგა მისცა
გერმანიამ, რომ დასავლეთ საზღვარზე
რკინის პროვინციებისაგან შესდგეს და-
მოუკიდებელი სახელმწიფო.

— გერმანიაში საერთო გაფიცვები
დასრულდა. ბერლინში დიდი ზრძო-
ლების დროს ორივე მხრით ბევრი დაი-
ხოცა და დაიჭრა. ამ ჟამად თითქმის
მთელ ბერლინში სიწყნარეა.

— პარიზის კონფერენციაზე აღიძრა
გერმანიის ახალშენების და ოსმალეთის
ოლქების მართებლობის საკითხი. შეერ-
თებული შტატები მიიღებენ სომხეთის
და ირანის ოლქების მართებლობის
მანდატს სმირნასა და სომხეთს შუა.
სირია და აღეკსანდრია საფრანგეთს
გადაეცემა. დიდი ბრიტანეთი პალეს-
ტინას და გერმანიის აღმოსავლეთ აფ-
რიკის ახალშენებს მიიღებს. საფრან-
გეთი კამერუნის და კონგოს დიდ ნა-
წილს მიიღებს. აფრიკის სამხრეთ და-
სავლეთის გერმანიის ახალშენები სამხ-
რეთ აფრიკას შეუერთდება. წყნარ
ოკეანეში გერმანიის კუნძულები იაპო-
ნიას გადაეცემა.

— ლიბავის გაზეთების ცნობით, 480
შეიარაღებული ამერიკელი ჯარისკაცი
60 აფიცრით ბერლინში ჩავიდა.

— ლონდონში ყოფილა 20,000 ბალ-
შევიკი. უმრავლესობა რუსებია, მესა-
მედს ინგლისელები შეადგენენ. მთავ-
რობა მათ წინააღმდეგ ენერგიულ ზო-
მებს ღებულობს.

რკინის გზის ამგნები

— ზრძოლა სპეკულიაციასთან. მოძ-
რობის ნაწილის უფროსმა მ. აბელი-
შვილმა შეიტანა გზათა უფროსთან
მოხსენება გზებზე სპეკულიაციის წი-
ნაღმდეგ საბრძოლელ ზომების შესა-
ხებ. სპეკულიაციის უმთავრეს საგნებათ
გზაზე იძლევიან ზაქარი, თამბაქო და
ყველა ის საგნები, რის შოვნაც შეიძ-
ლება ჩვენი ქვეყნის ტერიტორიაზე,
და გარეცვლებიან ადგილებიდან სხვა
საქონელზე.

ამიტომ ბანი აბელაშვილი დიქტობს
მიღებულ იქმნას შემდეგი ზომები:
№№ 3, 4, 7 და 8 მატარებლებში, თი-
ლისა და სალოდლის შუა, გაიხრი-
ონ მგზავრები და ყველა ამ მატარებ-
ლებს ზოგბს თითო კლასის ვაგონი,
სადაც დაწყობილი იქნება ჩამორთმე-
ული საკონგლი და აგრეთვე გადაყვა-
ნილი ის პარნი, ვისაც აღმოაჩნდებათ
ეს საკონგლი. ამიტომ ბანი აბელაშვი-
ლი საჭიროთ სტნობს, თითოეულ ამ
მატარებელზე დანიშნოს 20 ჯა-
რის კაცი და მილიციონერი.

— პაროვნების ქმრები. გზ-
თა უფროსი აცხადებს: ამ წლის 1-ლ
ინვსიდან ყველა წინააღმდეგობა
პაროვნების მოწინააღმდეგეებზე
იძლევა გაუქმებულად. ამიტომ რო-
გოც (ოსმალურებმა, ისე ოჯახების
წევრებმა უნდა თავის დროზე შეიძი-
ნონ ახალი ფოტოგრაფიული სურათე-
თები. პაროვნების მოწინააღმდეგეების წიგნა-
კები იბეჭდება ქართულ ენაზე და ჩქა-
რა იქნება გაგზავნილი სათანადო უფ-
როსებთან. რკინის გზის სამმართველო
შეთანხმდა ცენტ. გამგ. საკულტურო
განმანათლებ. განყოფილებასთან, რომ
გადაიდოს მსურველი მოსამსახურეები
და მათი ოჯახები შემდეგ პირობებში:
ფასი 1 ცალი სურათისა 7 მ. 50 კაპ.,
2 ცალი 8 მან. 50 კაპ., 3 ცალი 9 მა-
ნეთი. სასურველია, რომ გადაღების
დროს ფული შეტანილი იქმნეს, რაზე-
დაც ფოტოგრაფი მისცემს შესაფერ
სურათებს. ვისაც ფული არ ექნება,
იმათ გამოცრეცებათ მომავალი ჯამა-
გირიდან. დაკვეთილი სურათები დამზა-
დების შემდეგ იქნება გაგზავნილი გან-
ყოფილების ხარჯზე დამკვეთებლების
მომართვის ჩვენებით. ფოტოგრაფი წა-
მოვა ლიანდაგზე, მას მისცემენ მატა-
რებელს „ფოტოგრაფია“. ფოტოგრა-
ფის წამოსვლის დღე და გადაღება იქ-
ნება შეტყობინებული დებებით.

— ნაეთი. მარტში ნება დართულია
მიეცეს მოსამსახურეებს ფასით 20 გირ-
ვანქა ნაეთი სულზე. ფასი—46 კაპ.
გირვანქა.

— მატარებლები განათება. გზათა
უფროსის განკარგულებით მოსამსახუ-
რეებს მატარებლების გასანათებლად
შეიძლება მიეცეს ხელწერილს ქვეშ
თითო სანთელი მატარებელზე ლამე-
ში.

შეცდომის გასწორება. „თავისუფალი
ლი გზის“ № 10-ში შენახული დასაწყისი
შე 25 სტრიქონზე სწერია: „ეს გაცნობა
მოსდა 1915 წ. უნდა იყოს 1905 წელში.“
სარედაქციო კოლეგია.

რ ი ს ს ვ ი

რ ა ი ო ნ ე ბ ი

რ ა ი ო ნ ე ბ ი	„ლი გზის“	„Свободный путь“	ს უ ლ
მე-6 რაიონში (მთავ. სახ. საწყობი, დეპო, ტელეგრაფის სახელ.)	2268	1134	3402
თბილისის რაიონში (სადგ.)	630	205	835
ნავთულის რაიონში	421	167	588
ხაზურის	1535	100	1635
შორაპნის	500	50	550
ქუთაისის	667	100	767
საჩხერდის	994	124	1118
დოძის	530	40	570
სანაინის	100	100	200
ნაძალადევის რაიონის მუშებს.	90	10	100
სამხალაო განყოფილ.	47	53	100
მთავ. ბუხპგ. და გზათა უფროს კანტ.	71	47	118
ტელ. სამმართველოს (სამმართველო).	30	30	60
საპენსიო კასაში	10	10	20
მოძრ. სამს. სატენხ. განმ. ნაწ.	35	20	55
მოძრაობ. სამს.	10	8	18
სა.ონდუქ. განყ.	6	6	12
მოძრ. სამს. კანტ.	30	13	43
სტაციონარში.	6	12	18
საგანმანათლებლოში (აგანმანათლებლის).	25	25	50
კანტ. გზაზე	80	20	100
მოძრ. სამს. საგანმართლოში	22	28	50
სამოსწ. ნაწ. (სკოლ.)	46	53	99
„ (მოს.მს.)	5	5	10
ლიანდაის სამსახ.	20	50	70
მალაზია № 1	5	5	10
ს. ს. დ. პარტის ცენტრ კომიტეტში	5	5	10
პარლამენტის ს. დ. ფრაქციის	5	5	10
მე-6 უზნის საინცალვებლ. სახლში	7	8	15
მილიციაში	10	10	20
სასურს. კ—სიაში	15	15	30
ლიანდაის სამს. მე-6 უზნის კანტ.	10	10	20
გზათა სამინისტრ.	5	5	10
ზრამის	5	5	10
სამეჭან. ნაწილში	20	40	60
შემოსავლის ნაწილში.	25	25	50
ტელეგრაფ. განყოფილ.	10	10	20
ნავთულის რაიონში	15	15	30
საკომერციო ნაწილ.	10	10	20
შენახვ. კასაში	5	5	10
სამოსამართლო განყოფილ.	5	5	10
სამეურნეო სახ. ნაწილში.	20	20	40
მოძრაობის სამსახური: სამ. და სადგ. განყოფ.	7	4	11
მინისტრებსა და თანამშრომლებს	14	17	31
კავშირის წევრებს	15	15	30
წიგნების წყაფს	315	120	435
ლიანდ. სამს. მე-6 უზნის კანტ.	5	5	10
მოძრ. სამს. საინვენტარო განყ.	5	5	10
რედაქცია იტოვებს.	100	100	200
ს უ ლ	8816	2874	11690